

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СУДСКИ БУЏЕТСКИ СОВЕТ

Бр. _____

_____ 2020 год.

С К О П Ј Е

Согласно член 9 алинеја 6 од Законот за судски буџет (Службен весник на РМ 60/2003, 37/06, 103/08 и 145/10), Судскиот буџетски совет на -та седница одржана на _____.2020 година донесе

ИЗВЕШТАЈ
ЗА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА
СУДСКИОТ БУЏЕТ ЗА 2019 ГОДИНА

СОДРЖИНА:

1. Резиме.....	5
2. Вовед.....	6
3. Статус, раководство, надлежност и организациона структура на Судски буџетски совет.....	8
4. Реализирани активности на Судскиот буџетски совет во 2019 година.....	10
4.1 Седници на Судскиот буџетски совет.....	11
5. Судски систем и обем на работа.....	13
6. Ресурси со кои располага Судската власт.....	16
6.1. Човечки ресурси.....	16
6.1.1. Кадровска состојба во Судската власт за 2019 година.....	16
6.1.2. Вработувања во Судската власт во 2019 година.....	20
6.1.3. Регистар на вработени во судска служба.....	22
6.1.4. Оценување на судските службеници за 2019 година.....	24
6.1.5. Генерални заклучоци за кадровската екипираност.....	24
6.2. Просторни капацитети.....	27
6.3. Компјутерска техника и софтверски програми во Судската власт.....	29
7. Јавни набавки во Судска власт.....	31
8. Односи за јавност во Судската власт.....	31
9. Постапување на СБС во врска со правата на судиите.....	32
10. Извршување на буџетот за раздел 29010-Судска власт во 2019 година.....	33
10.1. Предлог буџет за 2019 година.....	34
10.2. Структура на судскиот буџет за 2019 година.....	35
10.3. Извршување на буџетот за раздел 29010 - буџетска сметка 603/630.....	37
10.3.1. Неизмирени обврски.....	37
10.3.2. Програма 20 – Судска администрација.....	38
10.3.2.1. Категорија 40 – плати и надоместоци од плати.....	38
10.3.2.2. Категорија 42 – стоки и услуги.....	40
10.3.2.2.1. Ставка 420-Патни и дневни трошоци.....	41
10.3.2.2.2. Ставка 421-Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт.....	42
10.3.2.2.3. Ставка 423-Ситен инвентар, алат и материјали за поправка.....	44
10.3.2.2.4. Ставка 424-Поправки и тековно одржување.....	45
10.3.2.2.5. Ставка 425-Договорни услуги.....	46
10.3.2.2.6. Ставка 426-Други тековни расходи.....	48
10.3.2.3. Категорија 46 – Субвенции и трансфери.....	49
10.3.2.3.1. Исплата на досудени правични надоместоци заради утврдена повреда на правото на судење во разумен рок.....	49
10.3.2.3.2. Исплатени трошоци на постапки по доставени правосилни одлуки на судовите во РМ.....	51
10.3.2.3.3. Одобрени средства на единките корисници од судската власт за исплата на утврдени права од работен однос (парична помош и отпремнина) на вработените во Судската служба.....	52
10.3.2.3.4. Исплата на заостанати додатоци на плата.....	53
10.3.2.3.5. Исплата на парични средства по присилен пат.....	53
10.3.2.4. Категорија 48 – Капитални расходи.....	54
10.3.3. Програма 30 – Академија за судии и јавни обвинители.....	58
10.3.3.1. Работа на Академијата за судии и јавни обвинители во 2019.....	58

10.3.3.2. Реализација на Буџетот на Академијата во 2019 година.....	59
10.3.3.2.1. Категорија 40-Плати и надоместоци.....	59
10.3.3.2.2. Категорија 42-Стоки и услуги.....	59
10.3.3.2.3. Категорија 48-Капитални расходи.....	61
10.3.3.2.4. Сметка 785 – сметка на донаторски средства.....	61
10.3.3.2.5. Сметка 787 – сметка на сопствени приходи.....	61
10.4. Реализација на сопствените приходи на судовите за 2019 година.....	62
11. Заклучоци	63

1. РЕЗИМЕ

Согласно член 9 алинеја 6 и член 18 од Законот за судски буџет (Службен весник на РМ 60/2003, 37/06, 103/08 и 145/10), Судскиот буџетски совет (СБС) изготвува Годишен извештај за извршувањето на судскиот буџет и го доставува до Министерството за финансии, Владата на Република Северна Македонија и Собранието на Република Северна Македонија.

Извештајот за реализација на судскиот буџет за 2019 година содржи податоци за реализацијата на судскиот буџет во 2019 година за раздел 29010-Судска власт и по единки корисници на судската власт, податоци за работата на СБС во текот на годината, како и за целите и предизвиците во наредниот период. Содржината на извештајот опфаќа преглед на надлежностите на Судскиот буџетски совет и на Стручната служба на СБС, составот на СБС, работата на седници, податоци за судскиот систем и предметот и обемот на работа на судските органи, човечките ресурси, просторните капацитети и компјутерската техника и софтверските програми, постапувањата на СБС согласно законските надлежности, компаративни податоци од претходни години, компаративни податоци меѓу единките корисници и сл.

Извештајот за реализација на судскиот буџет за 2019 година е изработен врз основа на Стратешкиот план на судската власт за периодот 2019-2021 година, Програмата за работа на СБС за 2019 година, конечната годишна распределба на буџетот на судската власт за 2019 година, поединечните извештаи на единките корисници за нивната работа и за реализацијата на нивните буџети.

Буџетот на судската власт за 2019 година за раздел 29010-Судска власт е реализиран со **93,71** % од одобраниот буџет, со што е остварена една од основните цели на СБС за висок процент на реализација, а неизмирениите обврски на судската власт направени во текот на 2019 година се сведени на минимум.

Согласно Програмата за работа на СБС за 2019 година, покрај тековното работење, СБС работеше на остварување на следните цели:

- анализа на законската рамка со која се регулира работењето на СБС и неговата стручна служба и изработка на барање за потребни законски измени,
- реализација на активности во Стратегијата за реформа на правосудниот сектор чиј носител е СБС,
- ревизија и утврдување на потребата од измена или изготвување нов текст на актите на СБС,
- целосна примена на Автоматизираниот буџетски менаџмент систем (АБМС) и во делот за евиденција на состојбата и промените во работењето со депозитните сметки,
- зајакнување на отчетноста и транспарентноста на работењето на СБС.

2. ВОВЕД

Судскиот буџетски совет (СБС) согласно Законот за судски буџет е надлежен за планирањето на потребните средства за функционирање на судската власт и извршување на судскиот буџет. Со судскиот буџет се финансираат судовите, Судскиот совет на Република Северна Македонија и Академијата за судии и јавни обвинители (во натамошниот текст: единки корисници).

Согласно Законот за судови судската власт ја остваруваат судовите како самостојни и независни органи. Судовите своето работење го темелат на Уставот, законите и меѓународните договори кои се дел од правниот поредок на РМ.

Уставот на Република Македонија од 1991 година, начелото на поделба на власта го смета за основа на политичкото и правното уредување на државата. Во таа смисла, со примената на ова начело се очекува секоја од трите власти да ги обавуваат своите функции во рамките на надлежностите независно една од друга, но со меѓусебна соработка, комуникација и координација. Концептот на поделба на власта заснован врз принципот на владеење на правото и следствено на тоа независноста на судството единствено ќе се обезбеди преку обезбедување соодветни материјални, финансиски и технички предуслови за нормално извршување на функциите.

Независноста и самостојноста при функционирањето на судската власт во голема мера зависи од исполнувањето на два меѓународно прифатени стандарда и практики:

- За судската власт е потребно да се обезбедат перманентни и стабилни финансиски средства и
- Подготовката, утврдувањето и усвојувањето на буџетот за судската власт е потребно да се спроведе на тој начин што ќе овозможи активна улога на самата судска власт од една страна, и од друга страна ќе се спречи влијанието врз судството од страна на државните органи кои учествуваат во процесот на утврдувањето и распределбата на финансиските средства за судската власт.

Историски гледано, исклучително значаен придонес кон процесот на финансиско осамостојување на судската власт е донесувањето на Законот за судски буџет во 2003 година, со кој средствата за финансирање на судската власт се изразени како посебен дел од Буџетот на Република Македонија, а потоа Измената на Законот за судски буџет од 2010 година, со која се предвидува определување на судскиот буџет како процент од Бруто домашниот производ. За жал, оваа одредба од Законот иако

претставува законско заокружување на независноста на судската власт, сè уште не е имплементирана.

ВИЗИЈА на судската власт на РСМ

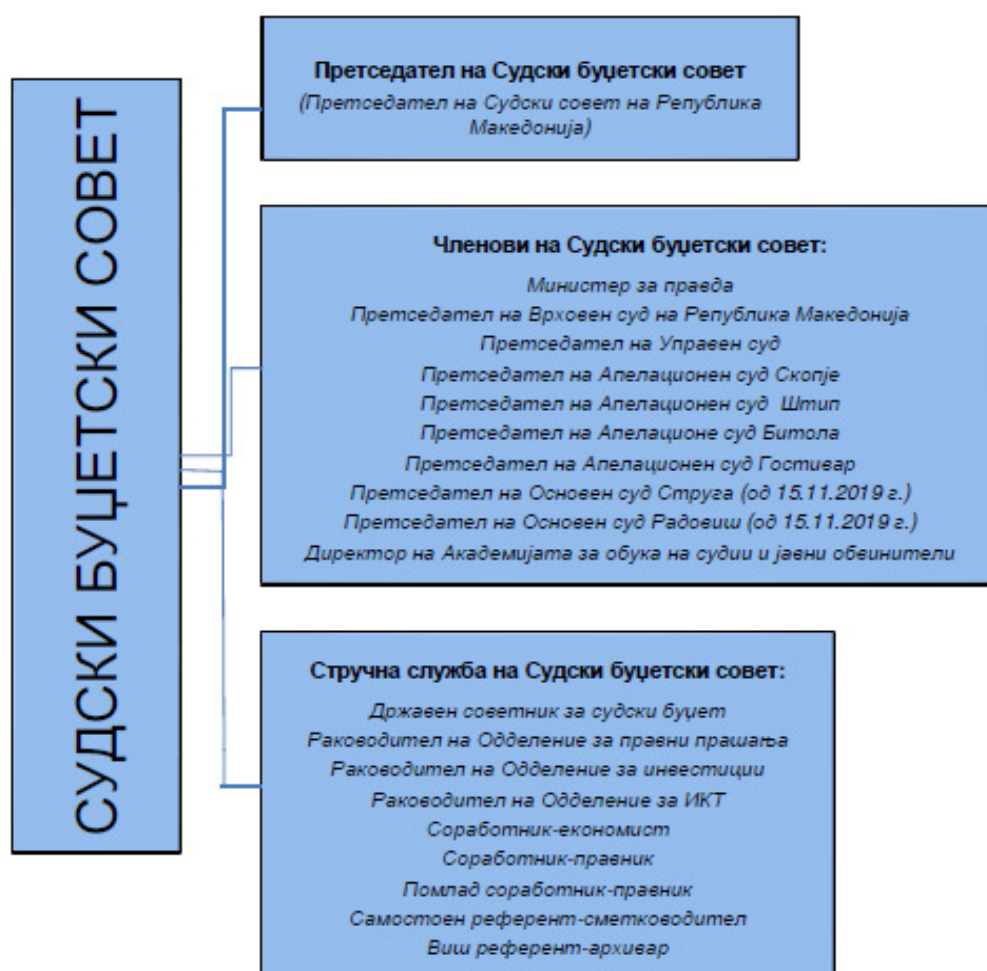
Независно, непристрасно, професионално, стручно, ефикасно, ефективно, отчетно и транспарентно судство, засновано на општоприфатените стандарди за владеење на правото, кое ја има довербата на граѓаните.

МИСИЈА на судската власт на РСМ

Судството во Република Северна Македонија ја обезбедува и гарантира заштитата на човековите права и слободи, преку правично судење со доследна примена на Уставот, законите и ратификуваните меѓународни договори.

3. СТАТУС, РАКОВОДСТВО, НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА СУДСКИ БУЏЕТСКИ СОВЕТ

Согласно Законот за судски буџет („Службен весник на РМ“ бр. 60/03, 37/06, 103/08 и 145/10), судскиот буџет е дел од Буџетот на Република Македонија, издвоен како посебен дел означен со Судска власт. За вршење на работите во врска со судскиот буџет е задолжен Судскиот буџетски совет, кој е составен од претседател и 10 членови.

Структура на Судскиот буџетски совет 2019 година¹

¹ Во работата на Судскиот буџетски совет учествуваат и претставници од Министерството за финансии, но без право на одлучување.

Судскиот буџетски совет, покрај тоа што е одговорен за планирање и извршување на годишниот буџет за цела судска власт, ги има и следниве надлежности:

- ги утврдува критериумите и методологијата за изготвување на судскиот буџет;
- врши распределба на средствата од судскиот буџет на судовите и презема мерки за навремено извршување на судскиот буџет;
- одобрува средства за нови вработувања во судовите во рамките на утврдениот судски буџет за маса на исплата на плати;
- го назначува внатрешниот ревизор;
- го донесува Деловникот за работа на Судскиот буџетски совет и другите внатрешни акти;
- го изготвува годишниот извештај за извршувањето на судскиот буџет;
- врши пренамена на намената на средствата определени во делот „Судска власт“ и го овластува Претседателот на СБС да врши пренамена на средствата определени во делот судска власт до определен износ;
- спроведување на постапки за групни јавни набавки за единките корисници;
- врши други работи предвидени со закон.

Стручните и административните работи на Судскиот буџетски совет ги врши **Стручната служба** на Судскиот буџетски совет. Стручната служба, која е формирана како внатрешна организациона единица на Судскиот совет на Република Северна Македонија, ги врши следниве работи:

- ги извршува одлуките на Судскиот буџетски совет;
- ги разработува финансиските показатели поврзани со барањата на единките корисници и ги следи нивните материјални потреби;
- ги изготвува Деловникот за работа на Судскиот буџетски совет и другите внатрешни акти, како и критериумите и методологијата за подготвување на судскиот буџет и ги поднесува на Судскиот буџетски совет на усвојување и
- врши други работи доверени од Судскиот буџетски совет

4. РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ НА СУДСКИОТ БУЏЕТСКИ СОВЕТ ВО 2019 ГОДИНА

Стратешкиот план заедно со предлог буџетот за судската власт претставува интегрален дел од системот на планирање и буџетирање и ја презентира потребата од унапредување на условите за работа на судската власт заради постигнување на стратешките приоритети и цели: обезбедување и гарантирање на независноста на судството, зголемување на ефикасноста на судовите и јакнење на довербата на јавноста, обезбедување на со закон предвиденото ниво на судскиот буџет за непречено извршување на функциите на институциите на судската власт и континуирано унапредување на стручноста и вештините на судиите и судската администрација.

Остварувањето на стратешките цели подразбираше реализација на низа активности, за што беше потребно да се обезбедат соодветни финансиски средства, како и иницирање на измена на законите од областа на судството со кои се регулира работата и постапувањето на институциите од судската власт.

Со оглед дека Стратегијата за реформа во областа на правосудството за периодот 2017-2022 година опфаќа имена на бројни закони, предизвикот за судската власт во идниот период ќе биде спроведување на реформите и постигнување на значителни резултати во сите аспекти на работењето.

4.1. СЕДНИЦИ НА СУДСКИОТ БУЏЕТСКИ СОВЕТ

Судскиот буџетски совет работи на седници на кои се разгледуваат прашања поставени на дневен ред од претседателот на СБС, членовите на СБС или прашања иницирани од страна на единките корисници. Во текот на 2019 година СБС одржа 15 седници и 2 работни состанока, на кои беа донесени одлуки во врска со распределбата на буџетот наменет за судската власт и неговото извршување. Исто така, во континуитет се следеше реализацијата на судскиот буџет со цел донесување одлуки за пренамена на средствата заради обезбедување максимална реализација на буџетот.

Поважни одлуки донесени во текот на 2019 година:

	НАЗИВ НА ОДЛУКА	БРОЈ НА ОДЛУКИ
1.	Одлука за годишна распределба на средства	3
2.	Одлука за конечна годишна распределба на средства	2
3.	Одлука за измена и дополнителна распределба на средства	9
4.	Одлука за пренамена на средства	11
5.	Одлука за усвојување на годишна програма за капитални расходи	1
6.	Одлуки за измени на годишна програма за капитални расходи од Буџет-Судска власт	4
7.	Одлука за овластување на Претседателот на СБС да врши пренамена на средства	1
8.	Одлука за одобрување на средства на Врховниот суд за превентивно, постгаранциско одржување и адаптивно одржување на информатичко комуникациската технологија во судскиот систем на РСМ за 2019 година	1
9.	Одлука за усвојување на програма за работа на СБС	1
10.	Одлука за усвојување на извештајот за работа на СБС и реализација на Судскиот буџет за 2018 година	1
11.	Одлука за усвојување на извештајот за работа на СБС и реализација на Судскиот буџет заклучно со 31.07.2019 година	1
12.	Одлука за спроведување групни јавни набавки за 2019 година	1
13.	Одлука за измена и дополнување на одлука за спроведување на групни јавни набавки за 2019 година	1
14.	Одлука за склучување на договор со ЈП „Службен весник на РМ“	1

15.	Одлука за усвојување на единствен годишен план за вработување за 2019 година	1
16.	Одлука за усвојување на измена на единствен годишен план за вработување за 2019 година	1
17.	Одлука за обезбедување средства за исплата на додатоци од плата за 2016, 2017 и 2018 година	1
18.	Одлуки за обезбедување средства за исплата на додатоци од плата за месеците март, април, мај, јуни, август, септември, октомври, ноември и декември 2019 година	10
19.	Одлука за одобрување на средства	3
20.	Одлука за измена и дополнување на одлуката за конституирање на судскиот буџетски совет во нов состав	1

5. СУДСКИ СИСТЕМ И ОБЕМ НА РАБОТА

Структурата на судскиот систем е утврдена со Уставот на Република Северна Македонија и Законот за судовите.

На врвот на судскиот систем е Судскиот совет на РСМ. Судскиот совет е самостоен и независен орган на судството кој ја обезбедува и гарантира самостојноста и независноста на судската власт.

Врховниот суд на РСМ е највисок суд во Република Северна Македонија и го обезбедува единството во примената на законите од страна на судовите.

Основните судови судат предмети од граѓанската и кривичната област и истите се организирани како судови со основна и со проширена надлежност. Апелационите судови постапуваат во втор степен и тоа по жалби изјавени против одлуките на основните судови.

Управниот суд и Вишиот управен суд постапуваат по предмети од управната материја со надлежност на целата територија на РСМ.

Академијата за судии и јавни обвинители е јавна установа чија основна цел е да обезбеди компетентно, професионално, независно, непристрасно и ефикасно вршење на судиската и обвинителската функција преку селекција, организирање и спроведување на почетна обука на кандидатите за судии и обвинители во основните судови, односно основните обвинителства и постојано и стручно усовршување на судиите и обвинителите и судската администрација и обвинителските службеници.

Прегледот на судскиот систем на Република Северна Македонија ни овозможува да го согледаме бројот и видот на институции од судската власт кои се финансирани со средствата од Буџетот на РСМ наменети за судска власт, а понатамошното разгледување на нивното работење и трошење ќе ни даде увид во извршувањето на судскиот буџет за 2019 година.

Во периодот од 1.01.2019- 31.12.2019 година со работата на судовите опфатени се вкупно 615.308 предмети во работа, од кои во текот на годината биле решени 518.216 предмети.

ПРИЛИВ НА ПРЕДМЕТИ ВО СУДОВИТЕ ВО РСМ ВО 2019 ГОДИНА

Бр.	Суд	Нерешени предмети од претходната година	Примени предмети	Вкупно предмети во работа	Решени предмети	Нерешени предмети на крајот од годината	Разлика од нерешени предмети на почеток и крај на годината
1	Врховен суд на РСМ	1424	4487	5911	4656	1255	169
2	Виш управен суд	876	6001	6877	5178	1699	-823
3	Управен суд	6186	10048	16234	11162	5072	1114
	ВКУПНО	8486	20536	29022	20996	8026	460
АС БИТОЛА - Основни судови							
1	АС Битола	531	6645	7176	6696	480	51
2	АС Гостивар	514	4964	5478	5140	338	176
3	АС Скопје	8417	16867	25284	16599	8685	-268
4	АС Штип	309	4838	5147	4912	235	74
	ВКУПНО	9771	33314	43085	33347	9738	33
АС БИТОЛА - Основни судови							
1	ОС Битола	3024	21641	24665	21087	3578	-554
2	ОС Крушево	207	1581	1788	1594	194	13
3	ОС Охрид	4125	14194	18319	14072	4247	-122
4	ОС Прилеп	2863	18306	21169	17876	3293	-430
5	ОС Ресен	427	3771	4198	3797	401	26
6	ОС Струга	2119	14483	16602	14586	2016	103
	ВКУПНО	12765	73976	86741	73012	13729	-964
АС ГОСТИВАР - Основни судови							
1	ОС Гостивар	5432	30711	36143	30303	5840	-408
2	ОС Дебар	308	8472	8780	8433	347	-39
3	ОС Кичево	1044	14371	15415	13961	1454	-410
4	ОС Тетово	3630	43226	46856	44245	2611	1019
	ВКУПНО	10414	96780	107194	96942	10252	162

АС СКОПЈЕ - Основни судови

1	ОС Велес	2097	16758	18855	16551	2304	-207
2	ОС Гевгелија	714	8814	9528	8793	735	-21
3	ОС Кавадарци	1062	9352	10414	9503	911	151
4	ОС Кратово	156	1894	2050	1895	155	1
5	ОС Крива Паланка	1139	4716	5855	4782	1073	66
6	ОС Куманово	4584	34736	39320	35377	3943	641
7	ОС Неготино	1395	4498	5893	4577	1316	79
8	Основен кривичен суд Скопје	17482	95157	112639	91211	21428	-3946
9	Основен граѓански суд Скопје	12133	48146	60279	48189	12090	43
	ВКУПНО	40762	224071	264833	220878	43955	-3193

АС ШТИП - Основни судови

1	ОС Берово	756	3175	3931	3121	810	-54
2	ОС Винаца	341	3527	3868	3573	295	46
3	ОС Делчево	675	5266	5941	5210	731	-56
4	ОС Кочани	1925	11774	13699	11465	2234	-309
5	ОС Радовиш	362	7526	7888	7304	584	-222
6	ОС Св. Николе	376	5200	5576	5212	364	12
7	ОС Струмица	2356	18827	21183	18296	2887	-531
8	ОС Штип	2619	19728	22347	18860	3487	-868
	ВКУПНО	9410	75023	84433	73041	11392	-1982

Вкупно за судовите на цела територија на РСМ

	ВКУПНО	91608	523700	615308	518216	97092	-5484
--	---------------	--------------	---------------	---------------	---------------	--------------	--------------

6. РЕСУРСИ СО КОИ РАСПОЛАГА СУДСКАТА ВЛАСТ

6.1. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

6.1.1. КАДРОВСКА СОСТОЈБА ВО СУДСКАТА ВЛАСТ ВО 2019 ГОДИНА

Човечките ресурси се најважните ресурси со кои располага секоја судска власт, а овој факт најдобро се прикажува со високото процентуално учество на расходите за човечки ресурси, кои што изнесуваат над 80 % во структурата на расходната страна на судскиот буџет.

Квалитетот, обемот и степенот на развој на човечките ресурси и нивниот потенцијал го условува функционирањето, независноста и ефикасноста на судската власт, како и степенот на доверба во судската власт во општеството. Носечкиот столб во обезбедувањето и заштитата на правдата, човековите права и слободи е судијата, па оттука обезбедувањето на соодветни услови од сите аспекти за непречно реализирање на истата е дефинирано како приоритет на СБС.

Утврдувањето на бројот на потребни судиски места во судовите е во надлежност на Судскиот совет на РСМ, а Советот на судската служба дава согласност за актите за внатрешна организација и систематизација на судовите од аспект на судската служба, која ја сочинуваат судските службеници и лицата вработени во судовите кои вршат административно технички и помошни работи. За судската полиција, бројот на вработени по судови го определува министерот за правда. Бројот на вработените и нивната квалификациона структура, пред се, зависи од надлежностите и видот на соодветниот суд, но и од наследените историски состојби. За вработените во Судски совет на РСМ и Академијата за судии и јавни обвинители како административни вработени се применува Законот за административни службеници и Министерството за информатичко општество и администрација е надлежно за одобрување на актите за внатрешна организација и систематизација.

Согласно систематизацијата на судиски места донесена од Судскиот совет на РСМ на ниво на судска власт постои потреба од 636 судии. Со состојба од 31.12.2018 година пополнети се 499 судиски места (број на активни судии, без судиите на кои им мирува судиската функција по разни основи). Процентот на пополнетост на судиските места изнесува 78,46 %.

На ниво на судска власт судовите имаат систематизирано 4.486 работни места за судската служба од кои со состојба од 31.12.2019 година пополнетоста е 2.269 лица. Процентот на пополнетост на слободните систематизирани работни места изнесува 50,58 %.

Бројот на систематизирани работни места во Судски совет на РСМ и Академија за судии и јавни обвинители изнесува 98, а пополнети се 53, односно 54,08 %.

Во однос на бројот на систематизирани работни места (Табела 1) треба да се напомене дека постои потреба од анализа на потребни видови работни места и бројот на извршители и оптимализација на истите преку следење на трендот на движење на бројот на предмети во судовите, намалување на бројот на судии и сл.

Бројот на вработени во судската власт на 31.12.2019 година изнесува 2.834 лица, а на ден 31.12.2018 година биле вработени вкупно 2.820 лица. Во наредната табела е дадено движењето на бројот на вработени во судската власт од 2017 до 2019 година и тоа по поделни категории при што е евидентно намалување на бројот на активни судии секоја година.

		2017	2018	2019
1	Членови на Судски совет на РМ (ССРСМ)	13	13	11
2	Членови на Совет за утврдување факти (СФ)	8		
3	Судии	530	511	499
4	Директор на Академија	1	1	1
5	Административни службеници	43	43	44
6	Работници во СССМ, СФ и АСЈО	12	9	9
7	Судски службеници	1.935	1.912	1.938
8	Судска полиција	200	194	190
9	Работници во судовите	143	137	142
	Вкупно	2.885	2.820	2.834

Бројот на вработени во Судскиот совет на РСМ и Академија за судии и јавни обвинители е 65 лица и тоа:

Организација	Претседател	Членови	Апанажа	Директор	Раководни административни службеници	Стручни административни службеници	Административно-технички службеници	Работник	Вкупен број на вработени
Судски совет на РСМ	1	10			13	7	6	7	44
Академија				1	2	13	3	2	21
ВКУПНО:	1	12		1	15	19	9	9	65

Табела: Број на вработени во Судски совет на РСМ и Академија за судии

Бројот на вработени во судовите на Република Северна Македонија изнесува 2.769 лица, а во табелата подолу е даден бројот на вработени во секој суд по број на судии, број на раководни судски службеници, стручни судски службеници, административно технички службеници, припадници на судска полиција и работници.

суд	Судии	Раководни сс	Стручни сс	Админ -техн сс	Судска полиција	Работник	Вкупен број на вработени	Сооднос стручни/судии	Сооднос администр/судии
Врховен суд на РСМ	19	6	36	24	5	6	96	1,89	1,26
Виш управен суд	14	1	5	10	1		31	0,36	0,71
Управен суд	33	1	31	34	4	2	105	0,94	1,03
АС Скопје	37	1	42	50	7	14	151	1,14	1,35
АС Битола	20	1	21	24	8	3	77	1,05	1,20
АС Штип	12	1	15	19	6	2	55	1,25	1,58
АС Гостивар	14	1	19	12		2	48	1,36	0,86
ОКС Скопје	54	4	64	210	17	14	363	1,19	3,89
ОГС Скопје	64	4	72	176	9	15	340	1,13	2,75
ОС Велес	16	1	12	31	7	3	70	0,75	1,94
ОС Куманово	22		32	76	6	7	143	1,45	3,45
ОС Битола	18	1	22	70	7	6	124	1,22	3,89
ОС Штип	13	1	12	47	6	4	83	0,92	3,62
ОС Струмица	12	1	14	39	5	6	77	1,17	3,25
ОС Кочани	8	1	8	24	9	3	53	1,00	3,00
ОС Прилеп	13	1	16	48	7	7	92	1,23	3,69
ОС Охрид	15	1	17	44	5	3	85	1,13	2,93
ОС Гостивар	20	1	26	45	5	5	102	1,30	2,25
ОС Тетово	21	2	46	58	7	16	150	2,19	2,76
ОС Кавадарци	7	1	8	26	6	1	49	1,14	3,71
ОС Неготино	5		2	11	4	1	23	0,40	2,20
ОС Гевгелија	10	1	8	31	5	2	57	0,80	3,10
ОС Кратово	3		2	11	4	1	21	0,67	3,67
ОС Крива Паланка	6	1	8	12	3	1	31	1,33	2,00
ОС Крушево	2		4	7	3	2	18	2,00	3,50
ОС Ресен	3		4	14	4	1	26	1,33	4,67
ОС Струга	12	1	16	32	4	4	69	1,33	2,67
ОС Свети Николе	3		5	11	4	1	24	1,67	3,67
ОС Винаца	3		4	11	5	1	24	1,33	3,67
ОС Делчево	2		5	17	6	3	33	2,50	8,50
ОС Берово	2		3	13	5	1	24	1,50	6,50
ОС Радовиш	4	1	6	16	7	1	35	1,50	4,00
ОС Дебар	4		6	14	4	1	29	1,50	3,50
ОС Кичево	8	1	19	25	5	3	61	2,38	3,13
ВКУПНО:	499	36	610	1292	190	142	2769	1,22	2,59

Табела: Број на вработени во судовите во РСМ

Анализата на состојбата со човечките ресурси е многу важна за судската власт и со оглед дека носител на судиската функција се судиите, анализите се вршат врз основа бројот на судии на ниво на судска власт и поодделно на ниво на суд. Во табелата се дадени податоци за вкупниот број на вработени во поодделните категории и тоа:

- во колоната раководни се дадени податоци за бројот на судските администратори и сите нивоа на раководни судски службеници, односно судските администратори, самостојните судски советници и раководителите на оддели и одделенија;

- во колоната стручни судски стручни службеници се дадени збирни податоци за сите нивоа на работни места од оваа категорија, односно стручните соработници, информатичари, преведувачи и сл;

- во колоната помошно-стручни службеници каде исто така се дадени податоци за сите нивоа на работни места од оваа категорија, односно записничари, извршители во писарница, доставувачи, архивари, сметководители и благајници и сл;

- поодделно се дадени податоци за лицата вработени во судовите кои вршат технички и помошни работи и припадниците на судската полиција.

Од табелата може да се заклучи дека на ниво на судство со состојба од 31.12.2019 година соодносот на судии со стручните судски службеници е 1,22, а со помошно-стручни судски службеници изнесува 2,59 вработени. Еден дел од судовите се под овој просек, а дел од судовите се над тој просек. Соодносот на стручни судски службеници покажува колку судски службеници од сите нивоа на работни места од оваа категорија има на еден судија. Во оваа бројка се опфатени и информатичарите. Генерално секој сооднос што е над вредност 1 е добар, затоа што тоа покажува дека на секој судија има по еден стручен судски службеник. Податоците воедно покажуваат во кои судови во идниот период треба да се интервенира со зголемување на бројот на вработени во оваа категорија.

Соодносот на вработените од категоријата помошно-стручни судски службеници на судска власт е 2,59 вработени од оваа категорија на еден судија. За овој податок е важно тоа што во судовите е потребно да има по еден записничар за секој судија, соодветен број вработни во судската писарница на еден судија, соодветен број на вработени во сметководственото одделение, во архивата на судот и сл.

6.1.2. ВРАБОТУВАЊА ВО СУДСКАТА ВЛАСТ ВО 2019 ГОДИНА

Вработувањето во судската власт е регулирано со Законот за судска служба, Законот за административни вработени, Законот за вработени во јавниот сектор и Законот за буџет. Единките корисници на судската власт изготвуваат План за вработување, врз основа на што СБС изготвува Единствен план за вработување во судската власт, кој се доставува до Министерството за финансии и Министерство за информатичко општество и администрација. Поради неусогласености на Законот за судска служба и Законот за вработени во јавниот сектор, постапката за изготвување на Планот за вработување за 2019 година беше пропратена со бројни проблеми.

	единка корисник	број на извршители
1	ОС Прилеп	1
2	ОС Неготино	1
3	АС Штип	3
4	ОС Охрид	4
5	АС Битола	6
6	ОС Струга	3
7	ОС Струмица	4
8	ОС Битола	5
9	ОС Гевгелија	1
10	ОС Штип	1
11	ОС Велес	1
12	ОКС Скопје	1
13	ОГС Скопје	1
14	АС Гостивар	3
15	ОС Кочани	1
16	Врховен суд	12
17	Виш управен суд	5
18	Управен суд	5
19	АС Скопје	7
20	ОС Куманово	1
	Вкупно	66

Во 2019 година во Единствениот годишен план за вработувања во судовите за 2019 година беа предвидени 90 вработувања на неопределено време за судовите, од кои во 2019 година се реализираа 66 вработувања преку објава на оглас, а за останатите постапката започна во 2019 година и продолжија да се спроведуваат во 2020 година.

Табела: Број на вработувања на неопределено време во 2019 год согласно Единствениот годишен план за вработувања во судовите за 2019 година

	единка корисник	број на извршители
1	АС Штип	1
2	ОГС Скопје	17
3	ОС Радовиш	2
4	ОС Кавадарци	8
5	ОС Свети Николе	1
6	ОС Штип	2
7	ОС Куманово	2
8	АС Скопје	5
9	ОС Прилеп	6
10	ОС Струга	2
11	АС Битола	3
12	ОС Кочани	1
13	ОС Веница	1
14	ОС Крива Паланка	2
15	ОС Битола	6
16	Врховен суд	3
17	Управен суд	4
18	ОКС Скопје	21
19	ОС Крушево	2
20	ОС Тетово	3
21	ОС Охрид	1
22	ОС Гостивар	5
23	АС Гостивар	1
	Вкупно	99

Исто така во 2019 година се реализираа 99 вработувања на неопределено време во постапки за вработување започнати во 2018 година согласно Единствениот годишен план за вработувања во судовите за 2018 година.

Табела: Број на вработувања на неопределено време во 2019 год согласно Единствениот годишен план за вработувања во судовите за 2018 година

	единка корисник	број на извршители
1	ОС Скопје 1	25
2	ОС Скопје 2	25
3	ОС Битола	23
4	ОС Тетово	11
5	ОС Велес	4
6	Управен суд	11
7	Судски совет на РСМ	4
8	ОС Дебар	1
9	ОС Делчево	1
	Вкупно	106

Во 2019 година во Судската власт се реализираа 106 вработувања на определено време од еден месец до една година до 31.12.2019 година, како и 3 вработувања по основ на превземање на вработен од друг државен орган.

Табела: Број на вработувања на определено време во 2019 год.

	единка корисник	број на извршители
1	Судски совет на РСМ	1
2	Управен суд	2
	Вкупно	3

Табела: Број на вработувања во 2019 год.со превземање

6.1.3. РЕГИСТАР НА ВРАБОТЕНИ ВО СУДСКА СЛУЖБА

Согласно чл.116 од Законот за судска служба, Стручната служба на Судскиот буџетски совет води Регистар на вработените во судската служба, како единствена база на податоци кои претставуваат класифицирани информации со степен на тајност определен согласно со закон. Судот е должен секој податок за настанатата промена во податоците на вработените во судската служба да го достави до стручната служба на СБС во рок од 15 дена од настанатата промена. Напоредно, судот е должен секој податок за настанатата промена во податоците на вработените во судската служба покрај до стручната служба на СБС во рок од 15 дена од настанатата промена да го достави до Министерството за информатичко општество и администрација, заради внесување на податоците во Регистарот на вработени во јавниот сектор.

Регистарот содржи податоци за: вкупниот број на вработени судските службеници од судската власт; вкупен број на вработени лица во судовите кои вршат технички и помошни работи како и вкупен број на вработени припадници на судската полиција коишто се структурирани според одредени параметри (нивоа на работни места на судски службеници односно припадници на судската полиција со звања по категории коишто се утврдени со закон, вид на работно место, пол, возраст, степен на образование, национална припадност), како и бројот на пријавените и на одјавените вработени лица во тековната година.

Во Република Северна Македонија со состојбата од 31.12.2019 година се евидентирани вкупно 2.270 вработени во Судската служба, од кои 1.938 судски службеници; 142 работници и 190 припадници на судската полиција.

Промени во работен однос	Вкупен број судски службеници
Редовно пензионирање	72
Предвременно пензионирање	0
Престанок на работен однос со отказ	16
Престанок на работен однос со отказ по друг основ	119
Нови вработувања – определено време	91
Нови вработувања – неопределено време	153
Вработувања со превземање	3
Користено неплатено отсуство од работа	38
Враќање од неплатено отсуство од работа	11

Промени во работен однос за категорија судски службеници во Судската власт заклучно со состојбата од 31.12.2019 година се дадени во табелата лево.

Табела: Промени во работен однос за категорија судски службеници

Промени во работен однос	Вкупен број работници
Редовно пензионирање	5
Предвременно пензионирање	0
Престанок на работен однос со отказ	1
Престанок на работен однос со отказ по друг основ	17
Нови вработувања – определено време	15
Нови вработувања – неопределено време	12
Вработувања со превземање	0
Користено неплатено отсуство од работа	1
Враќање од неплатено отсуство од работа	1

Промени во работен однос за категорија работници во Судската власт заклучно со состојбата од 31.12.2019 година се дадени во табелата лево.

Табела: Промени во работен однос за категорија работници

Промени во работен однос	Вкупен број припадници на судска полиција
Редовно пензионирање	0
Предвременно пензионирање	2
Престанок на работен однос со отказ	1
Престанок на работен однос со отказ по друг основ	0
Нови вработувања – определено време	0
Нови вработувања – неопределено време	0
Вработувања со превземање	1
Користено неплатено отсуство од работа	3
Враќање од неплатено отсуство од работа	1

Промени во работен однос за категорија припадници на судска полиција во Судската власт заклучно со состојбата од 31.12.2019 година се дадени во табелата лево.

Табела: Промени во работен однос за категорија припадници на судска полиција

Старосната, половата и националната структура на вработените судски службеници е дадена во следните табели.

Пол	Број на вработени	Процентуална застапеност
Мажи	880	38,77
Жени	1.390	61,23
Вкупно	2.270	100

Табела: Полова структура

Возраст	Број на вработени	Процентуална застапеност
0-24 години	11	0,48
25-49 години	1.426	62,82
Постари од 50 години	833	36,70
Вкупно	2.270	100

Табела: Старосна структура

	Македонци	Албанци	Турци	Роми	Срби	Власи	Бошњаци	Други	ВКУПНО
Судска админист	1.807	337	32	26	18	26	12	12	2.270
Проц застапено	79,60	14,84	1,41	1,15	0,79	1,15	0,53	0,53	100

Табела: Национална структура

6.1.4. ОЦЕНУВАЊЕ НА СУДСКИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ ЗА 2019 ГОДИНА

Во судовите се воспоставува систем за управување со ефектот на судските службеници. Овој систем го сочинуваат утврдување на работните цели и задачи, утврдување на индивидуалниот план за стручно усовршување, како и постапка за оценување на ефектот на судскиот службеник.

Оценувањето на судските службеници претставува континуиран процес кој има за цел да ја прикаже реалната состојба во судството во врска со квалитетот, стручноста, ефикасноста на работењето и ефективноста во извршувањето службените задачи, односно остварувањето на поставените работните цели на вработените во Судската служба.

Согласно чл.87 ст.20 од Законот за судска служба („Сл. весник на РМ“ бр.43/14, 33/15, 98/15 и 6/16) “ Судскиот администратор, односно претседателот на судот во кој не е избран судски администратор, е должен најдоцна до 31 декември до Судскиот буџетски совет да достави извештај за извршеното оценување.”

Од единките корисници на судската власт до Судски буџетски совет не се доставени извештаи за извршени оценувања на судските службеници за 2019 година, а како причината поради која не се врши оценување се наведува тоа што не е донесен правилник за оценување на судските службеници и непополнетите работни места од категоријата раковони службеници кои треба да бидат вклучени во постапката на оценување.

6.1.5. ГЕНЕРАЛНИ ЗАКЛУЧОЦИ ЗА СОСТОЈБАТА СО ЧОВЕЧКИТЕ РЕСУРСИ

- Судскиот буџетски совет нотира дека постои изразена потреба од унапредување на вработените кои исполнуваат услови во Судски совет на РСМ, Академијата за судии и јавни обвинители и судовите на повисоки работни места, но за овој начин на пополнување на работните места потребна е согласност од Министерството за финансии. За спроведување на постапка за унапредување на вработените во судската администрација потребно е Министерството за правда да донесе правилник. Оваа состојба се нотира повеќе години наназад;

- Судовите не се еднакво екипирани, некои судови имаат поголем, а некои помал број вработени како во однос на просечниот број на вработени на ниво на судска власт, така и во однос на потребниот број вработени;

- Структурата на вработени лица по работни места е различна во различни судови и не е соодветна на нивните потреби што претставува сериозен проблем во однос на организација на работењето;

- Во Виш управен суд, Управен суд и ОС Куманово, не се пополнети работните места судски администратор и со тоа е отежнато раководењето и работењето на овие судови. Постојното законско решение кое предвидува дека за судски администратор може да се вработи само лице кое претходно било вработено на раководно работно место ја оневозможува постапката и вработените од категоријата на стручни

соработници не исполнуваат услови за аплицирање за оваа позиција, а раководните работни места во овие судови воопшто не се пополнети;

- во Судски совет на РСМ потребно е вработување на доволен и стручен кадар за обезбедување на функционалност на Одделението за статистика и аналитика во судовите (Судски совет адаптираше простор во кој треба да биде сместен Центарот за информациско-комуникациска технологија, аналитика и статистика што е предвидено со Стратегијата за реформа на правосудниот сектор 2017-2022 година)

- поради недостиг на доволен број вработени, постоечките вработени извршуваат работни задачи од повисоки звања, а има случаи особено на работните места сметководители и благајници (кои не се пополнети), работните задачи да ги извршуваат лица кои се вработени други работни места;

- во некои судови постои превработеност на одредени кадри;

- систематизациите на судовите се предимензионирани во однос на бројот на предвидени работни позиции и бројот на извршители и има потба од нивно ревидирање и изготвување нови систематизации на работните места што ќе одговараат на реалноит обем на работа на секој суд;

- вишиот управен суд има многу низок сооднос на вработени од различни категории во однос на другите судови и кадровската состојба овој суд треба да се подобри;

- во основен кривичен суд Скопје и основен граѓански суд Скопје како и во неколку други судови дел од вработените се ангажирани на определено време до 31.12.2019 година, со што реалната бројка на вработени е помала од прикажаната;

- законските решенија овозможуваат хоризонтално преместување на вработените лица, но не постојат законски можности за друг начин на прераспределување на вработените, иако во одредени судови има потреба од истото (пр. упатување вработен во друг суд, ангажирање на вработените на различни видови работно место);

- потребен е помошно технички кадар за одржување на хигиената во судските згради, возачи, хаус мајстори и сл, а дел од истите се обезбедуваат со склучување договори за дело заради овозможување нормално функционирање на единките корисници на судската власт

- и покрај тоа што во текот на 2019 година во судовите се реализираа нови вработувања (во рамки на бројот на пензионирања во текот на годината), состојбата на недостиг на соодветен потребен кадар во судството беше присутна и во текот на оваа година. Ова се однесува на:

- раководен кадар кој ќе му помага на претседателот на судот односно судскиот администратор во раководењето со судската служба и вршењето на работите од судската управа (судски администратори во неколку суда, раководители на служба,

раководители на судски оддел, раководители на судско одделение, раководители на одделение и сл.).

- потребен стручен и административно технички кадар кој е директно во функција на судиите и остварувањето на нивната функција (судски соработници, дактилографи, раководители на оддели, преведувачи, доставувачи, вработени во писарница и сл.);

- стручни кадри од областа на информатичката технологија, управувањето со човечките ресурси, внатрешна ревизија, јавна внатрешна финансиска контрола, стратешко планирање и сл. односно кадри кои не се директно во корелација со судската функција, но кои современите текови на функционирање на институциите го налагаат како потреба;

- помошно технички кадар (хигиеничарки, возачи и сл).

6.2. ПРОСТОРНИ КАПАЦИТЕТИ

Работата на судската власт се изведува во 36 објекти распоредени на целата територија на Република Северна Македонија со вкупна површина од 84.864м². Судовите располагаат и со дополнителни 6.536м² дадени на користење, најчесто на јавните обвинителства или други корисници. Најголемиот дел од зградите се во сопственост на државата, а дел од нив според катастарската евиденција се во сопственост на судовите. Процесот на префрлање на правото на користење на недвижностите на судските институции не е завршен и тоа се уште претставува проблем за реализирање на одредени капитални зафати потребни за инвестиционо одржување на зградите.

Најголемиот дел од објектите во кои судските институции ја вршат својата дејност, како што може да се види од податоците наведени во табелата, се стари, повеќето се изградени во периодот меѓу 60-тите и 70-тите години од минатиот век. Најстара, од 1935 година е зградата во која работи ОС Кавадарци, а најнова е зградата за Основниот кривичен суд Скопје.

Прегледот на просторните капацитети и староста на објектите по апелациски подрачја е следна:

Реден број	Судска институција	Година на изградба на објект	Нето површина во м ²	Изнајмена површина во м ²
1	Судски совет на РСМ	1972	1.177	/
2	Врховен суд на РСМ	1988	5.422	/
3	Виш управен суд		484	/
4	Управен суд		1.212	/
5	Апелационен суд-Скопје	1964	7.691	1.873
6	ОКС Скопје	1972	3.370	/
7	ОКС Скопје	2018	8.826	
8	ОГС Скопје	1988	7.568	97
9	ОС Велес	1959	2.500	172
10	ОС Гевгелија	1974	2101	187
11	ОС Кавадарци	1935	1.096	/
12	ОС Неготино	1989	658	/
13	ОС Куманово	1960	2.838	420
14	ОС Крива Паланка	1973	989	94
15	ОС Кратово	1973	602	/
16	Апелационен суд-Битола	1958	2.178	535
17	ОС Битола	1974	3.319	/
18	ОС Ресен	1974	548	27
19	ОС Охрид	1960	2.949	246
20	ОС Струга	2004	2.061	192
21	ОС Прилеп	1950	3.747	251
22	ОС Крушево	1978	729	/
23	Апелационен суд-Гостивар	2007	767	/
24	ОС Гостивар	1975	2.673	439
25	ОС Кичево	1966	1.538	103
26	ОС Тетово	1962	3.113	319
27	ОС Дебар	1950	830	67
28	Апелационен суд-Штип	1956	1.988	252
29	ОС Кочани	1968	1258	116
30	ОС Берово	1974	1.026	47
31	ОС Веница	1948	322	/
32	ОС Делчево	1977	1.230	51
33	ОС Струмица	1975	2.695	45
34	ОС Радовиш	1974	1.844	679
35	ОС Штип	1975	2.528	256
36	ОС Свети Николе	1974	896	68
Вкупно			84.864	6.536

Табела: Просторни капацитети на судска власт

Заради обезбедување на услови за нормално функционирање на судовите постои потреба од континуирани активности за инвестиционо и тековно одржување на објектите, поради што судовите во извештаите секоја година ги ажурираат приоритетите во кои треба во најскоро време да се инвестира за да се обезбеди нормално работење. Во повеќето судови во зградите се сместени и други правосудни институции како обвинителства, Државното правобранителство, а во помал број објекти и други државни органи.

6.3. КОМПЈУТЕРСКА ТЕХНИКА И СОФТВЕРСКИ ПРОГРАМИ ВО СУДСКАТА ВЛАСТ

Технолошката модернизација на судовите и воведување на електронска и компјутеризирана опрема беше еден од приоритетите на судството во изминатиот период. Со воведувањето на софтверските апликации се обезбеди подобрена сигурност на податоците, подобрена евиденција на предметите и полесен пристап до потребни информации, полесна и поквалитетна контрола на работењето на судовите, подобрена транспарентност на работењето, скратување и стандардизирање на судските услуги, намалување на трошоците. И покрај тоа што во 2019 година со Годишната програма за капитални расходи од Буџет судска власт се изврши замена на дел од компјутерската опрема, дел од опремата не е обновен, при што најалармнтна е сосостојбата со серверите кои се постари од 10 години и има потреба од нивна замена со нови. Исто така и системот за аудио и видео снимање на судските рочишта е веќе застарен и има потреба од негова замена (замена на уреди за тонско снимање и инсталирање на нови софтверски пакети).

Во судската власт во употреба се следните софтверски апликации:

- Софтверски систем АКМИС инсталиран во сите судови и преку кој се врши евиденција и следење на движењето на судските предмети во работа;
- АБМС системот инсталиран во сите судови на РСМ за автоматизиран систем за буџетско и финансиско работење на судовите
- ЖКМИС системот инсталиран во Судски совет на РСМ за евиденција и оценка на работата на судиите во РСМ
- Аудио (видео) систем ФЕМИДА инсталиран во сите судови со основна и проширена надлежност во граѓанските судници – наменет за снимање на рочиштатата во парничните постапки;

- Софтвер за судска статистика, инсталиран во Судски совет на РСМ - оперативен, и за кој е потребно целосно и сеопфатно внесување на податоци во АКМИС;
- Електронска достава на судски документи
- Јавна база на судски одлуки – оперативен во сите судови.

Употребата на софтверските апликации бара финансиски средства за одржување и надградба на системите со цел обезбедување висока ефикасност во работењето на судовите.

АВТОМАТИЗИРАН БУЏЕТСКИ МЕНАЏМЕНТ СИСТЕМ (АБМС)

Автоматизираниот буџетски менаџмент систем во судовите е инсталиран во 2007 година. Администрирањето на истиот се врши во стручната служба на Судски буџетски совет.

АБМС апликацијата опфаќа седум модули и тоа:

- персонална евиденција со регистар на судски службеници
- пресметка на плата
- основни средства
- магацинско и материјално работење
- буџетско работење
- финансиско работење
- трошковен модул

Апликацијата е инсталирана кај секоја единка корисник на судската власт и овозможува целокупното материјално-финансиско работење да се одвива унифицирано и автоматизирано.

Во текот на 2019 година, Стручната служба на Судскиот буџетски совет континуирано продолжи со следење и контрола на функционирањето на АБМС апликацијата (Автоматски буџетски менаџмент систем), администрирање на базата на податоци и подршка на корисниците на Автоматизираниот буџетски менаџмент систем (АБМС) со цел овозможување на квалитетна обработка на податоците од тековната работа на судовите и изготвување аналитички материјали и информации за потребите на Судскиот буџетски совет.

7. ЈАВНИ НАБАВКИ ВО СУДСКА ВЛАСТ

Ефикасен систем на јавни набавки е многу важен за непречено одвивање на работата во судовите. Оваа функција се извршува поединечно во секој суд, поради што се јавува разноликост во опремата и материјалите кои се користат, се постигнуваат различни цени на набавките за ист вид на стоки и услуги, се ангажираат човечки ресурси во секој суд што доведува до мултиплицирање на трошоците за набавка. Затоа се јавува потребата од спроведување групни јавни набавки преку воспоставување на професионална служба која ќе ги обавува овие активности на ниво на апелационо подрачје или на ниво на судство, но повторно расположливите човечки ресурси се ограничувачки фактор.

Засега групните јавни набавки се спроведуваат за набавки кои што се одредуваат од страна на Судскиот буџетски совет. Во текот на 2019 година се спроведоа две групни јавни набавки од страна на Судски совет на РМ и тоа за набавка на услуги за мобилна телефонија и за набавка за интернет услуги. На ниво на апелациони подрачја се спроведоа групни јавни набавки за набавка на хартија за печатење.

Со оглед дека Центарот за информатичка технологија на судската власт е сместен во Врховниот суд на Република Северна Македонија, овој суд спроведува јавни набавки за набавка на Firewall Check Point заштитата во судовите во РСМ, за годишна софтвер претплата, постгаранциско и тековно одржување на хардверот и системскиот софтвер за функционирање на АКМИС системот во судовите во РСМ, за годишна софтвер претплата, постгаранциско и тековно одржување на хардверот и системскиот софтвер за централизиран backup/restore на базата на податоци на судовите во РСМ.

8. ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ ВО СУДСКАТА ВЛАСТ

Навремената, точна, прецизна и релевантна информација презентирани во јавноста е многу важен сегмент во работењето на судовите. Правилно подготвени и проактивни информации за конкретна или за општата јавност може во многу да ги ограничи шпекулациите и да создаде подобра слика за судовите, што е важен предуслов за креирање на доверба кон судовите. Во развиените земји, на судовите им

се поставени голем број на стандарди кои треба да ги исполнат, и еден од поважните меѓу нив е едукација на јавноста за работата на судовите. Со цел да се воспостави добра комуникација со јавноста и сите други важни чинители во општеството, потребно е да се зголеми довербата кон судовите, а силен инструмент за постигнување на довербата е правилна комуникациска стратегија на судовите и вработување на нов стручен кадар во судската власт.

Во текот на изминатиот период само во четири судски институции се вработени лица за односи со јавност и тоа во Судски совет на РСМ, Врховниот суд на РСМ, ОКС Скопје и ОГС Скопје. Во сите останати институции се назначени лица за односи со јавност од редот на судиите и стручните судски соработници. За вистински проактивен однос на судството во идниот период треба да се работи на унапредување на односите со јавноста.

9. ПОСТАПУВАЊЕ НА СБС ВО ВРСКА СО ПРАВАТА НА СУДИИТЕ

До моментот на стапувањето во сила на Законот за изменување и дополнување на Законот за судовите („Сл. Весник на РСМ“ бр.96/19), Судскиот буџетски совет секоја година активно постапуваше и одлучуваше по доставените барања од судиите за утврдување на правата коишто им се регулирани со Законот за судовите и Законот за платите на судиите, а кои непосредно се поврзани со вршењето на судиската функција во местата каде што се именувани за судии надвор од нивното место на живеење.

Во 2019 година се бележи следната состојба:

	законски основ	реализирани права
1.	Надоместок на трошоци за превоз	2
2.	Надоместок за закупнина на стан	0
3.	Надоместок на трошоци за одвоен живот од семејството	1
	Вкупно	3

Со членот 21 од Законот за изменување и дополнување на Законот за судовите („Сл. Весник на РСМ“ бр.96/19) , одлучувањето по доставените барања на судиите за правата од членот 61 и членот 62 од Законот за судовите е отстапено во надлежност на одлучување на Судскиот совет на Република Северна Македонија.

10. ИЗВРШУВАЊЕ НА БУЏЕТОТ ЗА РАЗДЕЛ 29010 – СУДСКА ВЛАСТ ВО 2019 ГОДИНА

Самостојниот судски буџет како гаранција за обезбедување сигурен извор на финансиски средства и навремена и редовна дистрибуција на истите до сите сегменти на судскиот систем, претставува една од темелните вредности врз која се заснова целосното етаблирање на самостојно и независно судство како носител на судската власт.

Почнувајќи од 2012 година требаше да започне примената на член 4 и член 16 од Законот за измена на Законот за судски буџет („Службен весник на Република Македонија“ бр.145 од 05.11.2010 година), кој предвидува средствата за “судска власт“ во Буџетот на Република Северна Македонија потребни за функционирање на единките корисници, да се утврдуваат во износ од најмалку 0,8%, со сукцесивно зголемување почнувајќи од буџетската 2012 година, кога судскиот буџет требаше да изнесува 0,5% од БДП на Република Северна Македонија. Оваа законска одредба не се примени ниту во 2019 година.

Вкупниот буџет на судската власт за 2019 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.238 од 25.12.2018 година) изнесуваше 2.038.141.000 денари. Предлог буџетското барање на судската власт за 2019 година изнесуваше 3.277.410.000 денари, што значи дека одобрените средства со буџетот за 2019 година не беа доволни за обезбедување на непречени услови за работење на единките корисници на судската власт.

Во текот на годината беше извршена измена и дополнување на Буџетот на Република Северна Македонија за 2019 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.211 од 14.10.2019 година) при што буџетот беше зголемен за 140.870.000 денари и изнесуваше 2.179.011.000 денари.

Буџетот на судската власт за 2019 година за раздел 29010-Судска власт е реализиран со **93,71 %** од одобраниот буџет.

Согласно Законот за судски буџет, судскиот буџет претставува годишна процена на приходите и трошоците на судските единките корисници што ги утврдува Собранието на Република Северна Македонија и е наменет за нивно финансирање. Судскиот буџет се состои од две програми:

Програма 20- судска администрација која ги опфаќа средствата за финансирање на активностите и функциите на Судскиот совет на Република Северна

Македонија, Врховниот суд на Република Северна Македонија, Вишиот управен суд, Управниот суд, апелационите судови и основните судови со основна и проширена надлежност.

Програма 30- Академија за судии и јавни обвинители која ги опфаќа средствата за финансирање на активностите на Академијата за судии и јавни обвинители „Павел Шатов“.

Судската власт како буџетски корисник опфаќа 36 единици корисници.

Трошоците на судскиот буџет ги сочинуваат:

1) тековните трошоци за:

- платите и надоместоците на членовите на Судскиот совет на Република Северна Македонија, судиите и директорот на Академијата за судии и јавни обвинители,
- платите и надоместоците на судските службеници, судската полиција, другите вработени во судовите, како и државните службеници во Судскиот совет на Република Северна Македонија и Академијата за судии и јавни обвинители,
- стоки и услуги за работа на единките корисници,
- трошоци во постапките, освен за трошоците за надоместок на штета за лица неосновано осудени и неосновано лишени од слобода и
- субвенции и трансфери и

2) капиталните расходи:

- набавка на капитални средства за единките корисници и
- инвестиционо одржување на објектите и опремата на единките корисници.

10.1. ПРЕДЛОГ БУЏЕТ ЗА 2019 ГОДИНА

Пресметката на предлог буџетот за 2019 година беше изготвена согласно член 22 од Законот за буџетите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2005, 4/2008, 103/2008, 156/2009, 95/2010, 180/2011, 171/2012, 192/2015 и 167/2016), член 4 и член 16 од Законот за измена на Законот за судски буџет („Службен весник на Република Македонија“ бр 145 од 5.11.2010 година) и врз основа на добиениот буџетски циркулар од Министерството за финансии бр. 08-4192/1 од 13.06.2018 година, во кој беа содржани главните насоки за подготовка на предлог буџетските барања за 2019 година, според кои буџетските корисници на централната власт и фондовите изготвуваат предлог на буџетско барање за своите активности опфатени во програми и потпрограми, како и согласно барањата на единките корисници на судската власт и анализата на истите.

И покрај укажувањата на Министерството за финансии при подготовката на буџетскиот циркулар буџетските корисници во проекциите да се движат во рамките на максималните износи на расходи, утврдени на ниво на одбрениите средства со Буџетот на Република Северна Македонија за 2019 година, судската власт поднесе барање согласно реалните потреби на единките корисници на судската власт во вкупен износ од **3.277.410.000**.

10.2. СТРУКТУРА НА СУДСКИОТ БУЏЕТ ЗА 2019 ГОДИНА

Во 2019 година вкупно одобриениот буџет за судската власт за двете програми изнесуваше 2.038.141.000 денари. Од овие средства 1.974.841.000 денари беа одобрени како расходи од Основен Буџет на Република Северна Македонија на буџетската сметка, 57.500.000 денари беа како расходи од Основен Буџет на Република Северна Македонија на сметката на сопствени приходи и 5.800.000 денари се однесуваа на расходи од донации. Средствата од сметката на сопствените приходи се остварени од наплата на судските пашалки, закупнини од издавање на деловен простор што согласно Законот за судски буџет се приходи на судовите и др.

Во текот на годината беше извршен ребаланс на Буџетот на Република Северна Македонија, а беа извршени и бројни пренамени со цел максимално искористување на средствата согласно потребите на единките корисници на судската власт.

Категорија	Конечен буџет 2019 20	%	Конечен буџет 2019 30	%	Конечен буџет 2019 ВКУПНО 29010	%
40	1.526.242.000	72,56	47.583.000	62,98	1.573.825.000	72,23
42	253.559.871	12,05	24.500.000	32,43	278.059.871	12,76
46	168.240.129	8,00	870.000	1,15	169.110.129	7,76
48	155.416.000	7,39	2.600.000	3,44	158.016.000	7,25
Вкупно	2.103.458.000	100,00	75.553.000	100,00	2.179.011.000	100,00

Табела: Структура на конечен буџет судска власт за 2019 година по категории и програми

Притоа забележливо е доминантното учество од 72,23% на категоријата 40-плати и надоместоци од плати, а ниското учество на останатите категории. Категоријата 42 стоки и услуги која во вкупниот буџет учествува со 12,76% е недоволна за подмирување на сите потреби од работењето на судовите кои произлегуваат од редовната работа на судовите како и на категорија 48-Капитални расходи со 7,25 %.

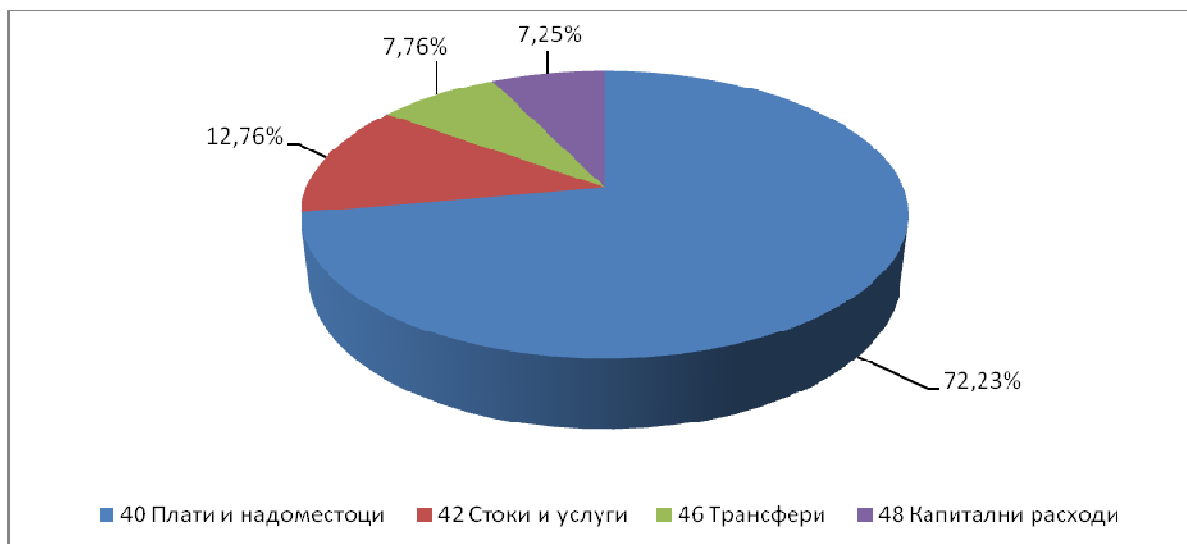
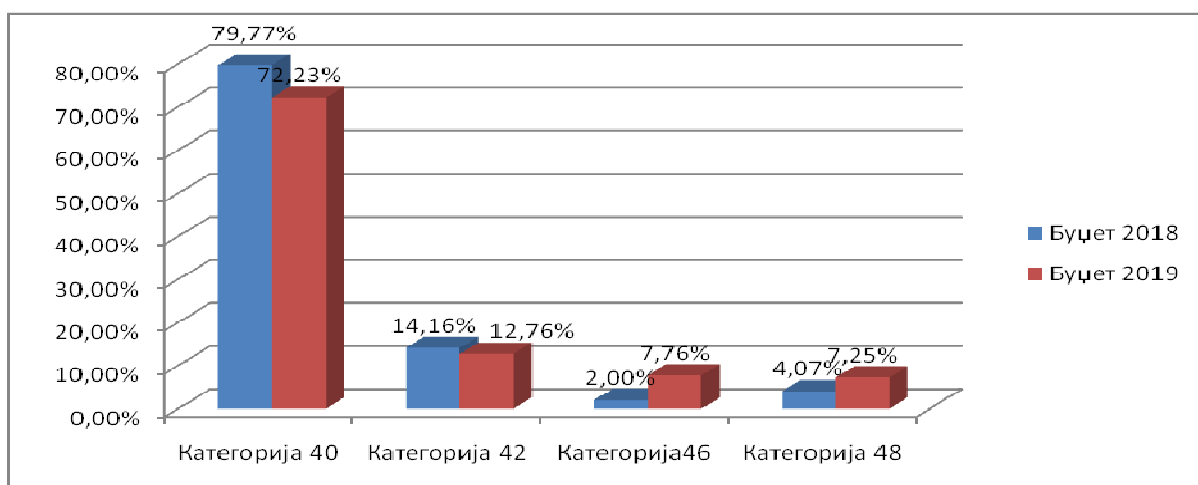

График: Структура според категории на Буџет судска власт за 2019 година

Споредбената анализа на судскиот буџет за 2019 во однос на буџетот од 2018 година ја покажува истата структурна застапеност на различните категории на трошоци со намалување на расходите за плати и надоместоци од 7,54%, на расходите за стоки и услуги од 1,4%, а зголемување на расходите за субвенции и трансфери од 5,76% и на расходите за капиталните расходи од 3,18%.

Споредено со структурата на буџетот на земјите од Европската унија мора да се констатира дека учеството на капиталните расходи каде се вклучени и вложувањата во компјутерска и софтверска модернизација учеството на оваа категорија во нашиот буџет е незначително и неопходно е значително зголемување на оваа ставка.

10.3. ИЗВРШУВАЊЕ НА БУЏЕТОТ ЗА РАЗДЕЛ 29010 - БУЏЕТСКА СМЕТКА 603/637

Реализацијата на буџетот за 2019 година за раздел 29010-Судска власт за сметка 603/630 (буџетска сметка) изнесува 94,58%.

Категорија	Буџет 2019	Измени и дополнувања на Буџет	%	Конечен буџет 2019	Реализација	%Реализација/буџет 2019
40	1.573.425.000	1.573.425.000	100,00	1.573.825.000	1.540.860.466	97,91
42	265.000.000	235.477.000	88,86	247.872.760	237.047.519	95,63
46	32.000.000	179.923.000	562,26	167.127.240	141.980.564	84,95
48	104.416.000	136.016.000	130,26	136.016.000	89.824.200	66,04
Вкупно	1.974.841.000	2.124.841.000	107,60	2.124.841.000	2.009.712.749	94,58

Процентот на реализација на Буџетот за 2019 година споредено со процентот од претходните години е понизок, а за причините е дадено образложение во Заколуоците кои се нотирани на крајот од овој Извештај.

10.3.1. НЕИЗМИРЕНИ ОБВРСКИ

Неизмирените обврски со состојба 31.12.2019 година изнесуваат 38.438.035 денари и во најголем дел се застарени, односно се постари од 3 години, истите не се реализираа во текот на годината, но се евидентирани во сметководствената евиденција на единките корисници на судската власт. Во текот на 2018 и 2019 година заради точно прикажување на состојбата со обврските на судовите беше извршен отпис на голем дел од застарените обврски согласно позитивните законски прописи. За дел од неизмирените обврски кои сеуште се евидентирани во сметководствена евиденција се водат судски постапки, по чие завршување ќе се постапи согласно судската одлука. Обврските се однесуваат на услуги дадени на единките корисници од ЈЗУ Медицински факултет Скопје –Институт за судска медицина, вештачења од разни правни и физички лица, бранители по службена должност, и сл.

ставка	обврски 2017	обврски 2018	обврски 2019
420	5.270	12.373	
421	3.728.097	3.260.583	2.477.267
423	348.676	566.912	578.968
424	560.860	214.179	293.036
425	67.195.015	37.629.681	32.564.709
426	1.149.639	140.178	130.405
464	680.001	511.054	232.300
480		60.698	1.350
481		58.946	2.160.000
Вкупно	73.667.558	42.454.604	38.438.035

Табела: Споредбен приказ на неизмирени обврски во 2017, 2018 и 2019 година

10.3.2. ПРОГРАМА 20-СУДСКА АДМИНИСТРАЦИЈА, сметка 603/637

Процентот на реализација на Буџетот за програма 20-Судска администрација за сметка 603/637 за 2019 година изнесува 95,5 %.

Категорија	Буџет 2019	Измени и дополнувања на Буџетот	Конечен буџет 2019	Реализација	%Реализација/Конечен буџет 2019
40	1.522.842.000	1.525.842.000	1.526.242.000	1.512.759.319	99,12
42	246.300.000	216.777.000	229.172.760	220.941.118	96,41
46	32.000.000	179.923.000	167.127.240	141.980.564	84,95
48	103.416.000	133.416.000	133.416.000	87.793.915	65,80
Вкупно	1.904.558.000	2.055.958.000	2.055.958.000	1.963.474.916	95,50

Табела: Реализација на Буџет за Програма 20 сметка 603/637 по категории

10.3.2.1. КАТЕГОРИЈА 40 – ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТИ

Категоријата 40-Плати и надоместоци од плати ги опфаќа средствата за исплата на плати и надоместоци од плати за сите вработени лица во судската власт:

401 – Основни плати

402 – Придонеси за социјално осигурување

404 – Надоместоци

Исплатата на платите на членовите на Судски совет на Република Северна Македонија, судиите, судски службеници и други вработени во судската администрација, државните службеници, судската полиција и др. вработени се регулирани со Законот за плати на членови на Судскиот совет на Република Северна Македонија, Законот за плати на судиите, Законот за судска служба, Законот за

административни службеници и Законот за работни односи. Надоместоците кои се исплаќаат во рамките на ставка 404 - Надоместоци се однесуваат на надоместокот за дежурство и одвоен живот. Основот и правото на надоместок од дежурство е дефиниран со член 96 од Законот за судови, а надоместокот за одвоен живот со член 12 од Законот за плати на судии.

За категорија 40-Плати и надоместоци од плати со буџетот за 2019 година беа обезбедени средства во висина од 1.526.242.000,00 денари. Истите беа реализирани со стапка од 99,12%.

40-Конечен буџет	40-Реализација на буџет	40-% на реализација
1.526.242.000	1.512.759.319	99,12

Табела: Реализација категорија 40-Плати и надоместоци

Покрај редовната исплата на плати и надоместоци од плати за вработените во судската власт, во 2019 година се реализираше исплата на додатоци на плата за посебни услови за работа на членовите на Судски совет на РСМ, судиите и судските службеници за месеците март, април, мај, јуни, август, септември, октомври, ноември и декември 2019 година во висина до 35 % од платата.

Во рамките на категорија 40-Плати и надоместоци се реализираат исплати за прекувремени часови работа и ноќни часови работа за припадниците на судската полиција. Реализираните часови и износи по наведените основи се прикажани во следната табела:

месец	реализирани часови	вкупен износ ноќна работа	реализирани часови	вкупен износ прекувремена работа
јануари	7.651	382.989	1.662	326.781
февруари	6.946	400.793	1.812	404.105
март	7.621	418.524	2.228	474.205
април	7.322	383.599	1.995	438.283
мај	7.613	381.348	2.020	430.915
јуни	7.272	419.816	2.435	544.514
јули	7.073	355.882	1.604	311.949
август	7.139	375.199	2.234	446.288
септември	7.363	425.836	2.199	482.786
октомври	7.640	401.752	1.831	372.932
ноември	7.347	423.369	2.070	460.798
декември	7.704	423.532	2.068	434.256
	88.691	4.792.639	24.158	5.127.812

Прекувремените часови работа се реализираат поради недоволниот број на вработени лица во категоријата судска полиција кои вршат обезбедување на судската зграда и лицата во период од 24 часа, согласно Судскиот деловник.

10.3.2.2. КАТЕГОРИЈА 42 – СТОКИ И УСЛУГИ

Средствата за тековно работење на единките корисници на судскиот буџет се обезбедуваат во рамките на категоријата 42- Стоки и услуги. Најголемиот дел од обврските на судовите кои се содржани во оваа ставка произлегуваат од надлежности или активности во судските постапки кои се одредени со процесните закони и со самото тоа се неизбежни. Обезбедувањето на доволен и објективен буџет на оваа ставка е од исклучително значење за нормално и редовно остварување на функциите на единките корисници на судската власт.

Предлог буџетското барање за 2019 година, за сите ставки од категоријата 42 изнесуваше 435.000.000,00 денари, а во него беа вклучени и потребните средства за помирување на обврските кон доверителите од 2018 година. Конечниот одобрен буџет од 229.172.760 денари беше само 52,68% од побараните средства. Овој износ се реализира во висина од 96,41%. Распределбата на средствата од буџетот по ставки во рамките на категоријата 42 е претставена на следниот график:

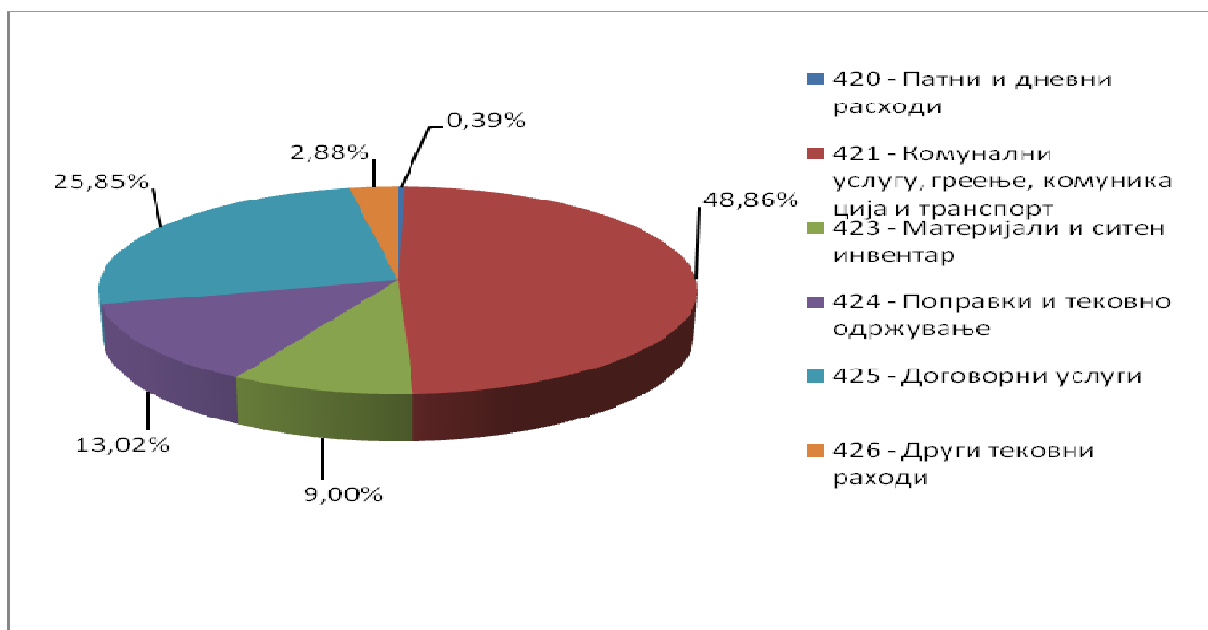

График: Распределба по ставки во рамки на категорија 42 на буџетска сметка

Најголем износ на средства се предвидени за ставката 421- Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт, односно 48,86%, а најмал износ за ставките 420 - Патни дневни расходи и 426 – Други тековни расходи. Одобрените буџетски средства во апсолутен износ и нивната реализација се претставени на графикот што следи:

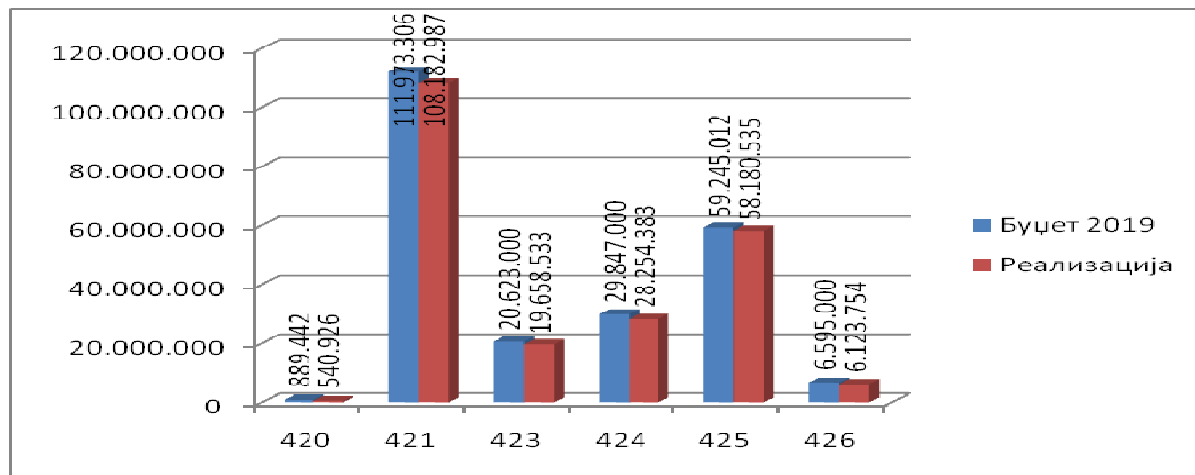

График: Реализација по ставки во категорија 42 на буџетска сметка

Во однос на обезбедување на буџет за категоријата 42 – Стоки и услуги многу е важно средствата да се обезбедат со буџетот на почетокот на годината, а не дополнително во текот на годината со измена и дополна на буџетот или пак со пренамена на средства од други ставки. Единките корисници навремено треба да ги планираат потребните јавни набавки и треба да имаат доволно време постапките да ги спроведат согласно закон. Со ненавременото обезбедување средства од објективни причини се случува на крајот на годината да не се искористат обезбедените средства, иако за истите единките корисници на судската власт имале реална потреба.

10.3.2.2.1. Ставка 420-Патни и дневни трошоци

Ставката 420-Патни и дневни расходи се однесува на дневниците за службени патувања, сместување и патните трошоци во земјата и во странство. Предлог буџетот за оваа ставка изнесуваше 3.000.000 денари. Но, средствата од првично одобрениот буџетот за 2019 година беа 3 пати помали од планираните и изнесуваа 1.000.000,00 денари.

првично одобрен буџет 2019	конечен буџет 2019	реализација	% на реализација
1.000.000	889.442	540.926	60,82

Табела: Реализација ставка 420-Патни и дневни трошоци

Од наведениот износ беа реализирани неколку патувања на членови на Судскиот совет и Врховниот суд во земји членки на Европската унија заради презентирање на македонскиот судски систем и размена на искуства од нивните правосудни системи.

Дел од средствата беа наменети за работни посети на судиите од апелационите судови на основните судови од своето подрачје, за службени патувања на претставниците на судовите од внатрешноста во Скопје и тоа: за состаноци кои ги организираат Врховниот суд на РСМ, Министерството за правда и др институции, за учество на членовите на СБС на седници; за учество на членовите на Советот на судската служба на седници (со оглед дека една од надлежностите на Советот е да одлучува по жалби во втор степен за правата, обврските и надлежностите на судските службеници, за што е определен рок за одговор, потоа членовите на советот учествуваат како членови во комисији за спроведување на постапки за вработување на судските службеници и сл), за патувања на вработените од Секторот за внатрешна ревизија и сл.

10.3.2.2.2. Ставка 421- Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт

Проектираните потребни средства за ставка 421- комунални услуги, греење, комуникација и транспорт, изнесуваа 150.500.000 денари. Со првичната распределба на буџетот 2019 за оваа ставка беа одобрени 121.300.000,00 денари, а конечниот буџет изнесуваше 108.182.987,00 денари.

првично одобрен буџет 2019	конечен буџет 2019	реализација	% на реализација
121.300.000	111.973.306	108.182.987	96,61

Табела: Реализација ставка 421- Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт

Во 2019 година Основниот кривичен суд Скопје се всели во новата зграда и со тоа корисната површина се зголеми за нови 8.000 метри квадратни што предизвика зголемување на одредени поставки во оваа ставка.

Во продолжение следи објаснување на направените трошоци за позначајните потставки:

421110-Електрична енергија

Со измените на Законот за парнична постапка (Службен весник на РМ бр. 79/2005,110/2008, 83/2009 и 116/2010 година) се вовеле тонското снимање на

рочиштата кое се врши на сигурносен медиум за тонско снимање. Со донација од УСАИД-проектот за имплементација на судските реформи во 80 судници во судовите е вградена опрема за тонско снимање на рочиштата што значи зголемена потрошувачка на електрична енергија, потоа воведувањето на електронската достава и скенирањето на списите од предметите и сл. 421210-Централно греење и 421240-Течни горива

Судската власт располага со бруто корисна површина од 85.000 метри квадратни. Судовите на подрачјето на град Скопје се загреваат на топлинска енергија и ги користат услугите на Топлификација АД Скопје, а судовите во другите градови се загреваат со течно гориво.

421310- Пошта

Уредната достава на судските писмена до странките во судските спорови, законските застапници, сведоците, вештите лица и сл, е предуслов за одржување на судските рочишта. Во рамките на ставката 421 потставката 421310-Пошта зафаќа голем процент од потребните средства.

Со цел заштеда во трошоците судовите се должни да вршат меѓусебно помагање при доставата на писмената. Најголем дел од потребните средства за оваа намена се однесуваат на достава што се врши на подрачјето на град Скопје, а на подрачјето на судовите доставата ја вршат судските доставувачи-курири кои се во редовен работен однос во судот. Со сегашната законска регулатива електронската достава е задолжителна, но само кон правните лица, а не и кон физичките лица, а тоа значително ги зголемува трошоците за достава.

421320-Телефон и факс и 421390 Други трошоци за комуникација (Интернет)

Согласно Одлуката на СБС за спроведување на централизирана јавна набавка за фиксна и мобилна телефонија и интернет пристап на судовите, Судскиот совет на РСМ спроведе набавка за мобилни телефони што овозможи големи заштеди преку бесплатните телефонски разговори во мрежата на судската власт, а интернет конекцијата овозможува стабилна заштитена врска за проток функционирање на компјутерските системи,

421410- Горива и масла и 421420 регистрација на моторни возила

Возниот парк со кој располага судската власт опфаќа околу 90 возила. Во 2019 година се изврши набавка на нови возила чија потрошувачка е поекономична, но на трошоците за горива и масла влијае цената по литар гориво.

421440-Транспорт на луѓе

Согласно член 12 од Законот за плати на судиите став 1 алинеја 2 и Законот за судови член 62 став 2 е регулирано дека судија кој живее во една, а работи во друга општина има право на надоместок на трошоци за превоз во висина на вистинските

трошоци за превоз со превозно средство од јавен сообраќај кое овозможува навремено пристигнување и заминување од работа.

Направени трошоци во текот на 2019 година по поделни потставки се прикажани во следната табела:

потставка	опис	трошоци 2017	трошоци 2018	трошоци 2019	% учество
421110	електрична енергија	32.114.660	28.920.728	32.134.096	27,98
421120	вода	5.942.552	6.616.347	7.121.505	6,20
421130	ѓубретарина	2.645.828	2.708.521	3.004.373	2,62
421210	централно греење	11.096.373	11.312.262	11.200.261	9,75
421240	течни горива	15.511.645	17.467.030	13.028.539	11,34
421310	пошта	33.109.343	30.880.419	30.340.472	26,42
421320	телефон и телефакс	3.945.803	4.127.849	4.816.674	4,19
421390	други трошоци за комуникација	3.111.935	3.862.908	3.721.987	3,24
421410	горива и масла	2.333.435	2.815.797	3.030.199	2,64
421440	транспорт на луѓе	5.975.179	6.328.793	6.444.611	5,61
Вкупно		115.786.753	115.040.654	114.842.717	100,00

Табела: Трошоци по потставки од ставка 421-Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт

10.3.2.2.3. Ставка 423-Ситен инвентар, алат и материјали за поправка

Проектираните потребни средства на оваа ставка за 2019 година согласно предлог пресметките на судовите изнесува 39.000.000 денари.

првично одобрен буџет 2019	конечен буџет 2019	реализација	% на реализација
20.000.000	20.623.000	19.658.533	95,32

Табела: Реализација ставка 423 – Ситен инвентар, алат и материјали за поправка

Овој вид на расход во вкупните материјални расходи учествува со околу 9%.

Во услови на засилени напори за решавање на старите предмети, борба со организиранiot криминал, двојазичност во работата на судовите и изрекувањето на пресудите, единките корисници на судската власт имаат потреба од редовно, количински доволно и навремено обезбедување со канцелариски материјал, а

особено хартија и АОП опрема. Судовите согласно позитивните законски прописи се должни да обезбедат потребен број на примероци на судските одлуки за сите странки во постапката. Целосното воведување на АКМИС системот-електронско водење на предметите предизвика трошокот за канцелариски материјали и АОП опрема да се зголеми, за сметка на печатарските услуги.

потставка	опис	трошоци 2017	трошоци 2018	трошоци 2019	%учество
423110	канцелариски материјали	9.938.950	10.382.866	9.474.948	45,94
423120	Списанија, весници и др. изданија	1.171.062	1.254.422	1.264.649	6,13
423210	материјали за АОП	3.045.310	4.618.644	5.065.322	24,56
423310	униформи	1.309.551	944.640	350.307	1,70
423710	материјали за хигиена	1.066.292	1.049.736	1.169.561	5,67
423720	Материјали за поправки	876.541	771.915	927.554	4,50
423810	ситен инвентар	633.692	751.228	752.794	3,65
423910	Други материјали за специјална намена	186.401	557.974	570.953	2,77
423990	други материјали	658.156	870.678	1.046.435	5,07
Вкупно		18.885.955	21.202.103	20.622.523	100,00

Табела: Трошоци по потставка од ставка 423 – Ситен инвентар, алат и материјали за поправка

10.3.2.2.4. Ставка 424-Поправки и тековно одржување

Проектираните потребни средства на судовите за оваа намена за 2019 година изнесуваа 42.000.000 денари. Првично одобриениот буџетот на оваа ставка во износ од 30.000.000.

првично одобрен буџет 2019	конечен буџет 2019	реализација	% на реализација
30.000.000	29.847.000	28.254.383	94,66

Табела: Реализација ставка 424 – Поправки и тековно одржување

Овој износ на средства во вкупните материјални расходи учествуваше со 13,02%. Одобрениите средства се реализираа во висина од 94,66%.

Дел од трошоците од оваа ставка отпаѓаат на тековно одржување на судските згради, но поради ограничените средства судовите не можат да обезбедат редовно одржување на инсталациите: громобранската инсталација, сервисирање на опрема за ПП заштита, чистење на парните котли и сл.

Во рамките на оваа ставка се обезбедуваат средства и за тековно одржување на АБМС системот, годишната претплата за хостирање на WEB страните на судскиот систем во РМ, одржување на имплементираниот е-маил систем Lotus Notes кој е значајна компонента во функционирањето на Системот за електронска достава на судски документи, како и за одржување на персоналните компјутери и принтери.

Во 2017 година тековното и превентивно одржување на АКМИС системот за електронска евиденција на судските предмети премина на судската власт, односно УСАИД изврши преотстапување на сопственоста на АКМИС системот на Врховниот суд на РСМ. Согласно Законот за јавни набавки ВСРСМ спроведе постапка за тековно одржување на АКМИС системот, односно значителен дел од средствата се реализираа за оваа намена. Исто така од оваа ставка се обезбедуваат средства за тековно одржување на опремата и софтверот за електронска достава и веб страните на единките корисници на судската власт.

потставка	опис	трошоци 2017	трошоци 2018	трошоци 2019	% учество
424110	поправки и сервисирање на лесни возила	1.985.531	2.103.477	1.615.289	6,10
424210	одржување на згради	3.633.141	2.446.348	4.093.979	15,46
424420	поправки и одржување на софтверска и хардверска опрема	7.393.543	17.118.273	20.766.335	78,44
Вкупно		13.012.215	21.668.098	26.475.603	100,00

Табела: Трошоци по потставки од ставка 424 – Поправки и тековно одржување

10.3.2.2.5. Ставка 425- Договорни услуги

Проектираните потребни средства на судовите за договорни услуги изнесуваа 194.000.000 денари и беа повисоки за 124.000.000 денари во однос на првично одобриениот буџет. Оваа ставка се реализираше со 98,20%.

првично одобрен буџет 2019	конечен буџет 2019	реализација	% на реализација
70.000.000	59.245.012	58.180.535	98,20

Табела: Реализација ставка 425 – Договорни услуги

Овој вид на расход во вкупните материјални расходи учествуваше со околу 26% во вкупните средства предвидени за оваа категорија. Оваа ставка учествува со најголем процент во неизмирениите обврски при што голем процент се обврски постари од 3 години, кои согласно Законот за облигациони односи се сметаат за застарени, но за дел од нив во тек се судски постапки за присилна наплата.

Трошоците кои се опфатени со ставката **425- Договорни услуги** во најголем дел се однесуваат на трошоци за кривичните постапки и прекршочните постапки. Обезбедувањето на потребните средства за овие трошоци е неопходно за нормално и навремено спроведување на судските рочишта и обезбедување фер и навремена правда за странките во процесите. Во рамките на истата се алиментираат расходите за следните намени:

425130-Изнајмување на друг тип на простор

Во рамките на оваа ставка се обезбедуваат средства за судиите кои немаат свој стан во местото каде работат, согласно Законот за плати на судии, а судската власт не располага со службени станovi за оваа намена.

425250-Осигурување на недвижности и 425260-Осигурување на моторни возила

Одговорното користење на објектите, машините, опремата и возилата подразбира заштита од евентуални непредвидени штети, односно осигурување на недвижностите и моторните возила со кои располага судската власт.

425310-Правни услуги

Правните услуги се однесуваат за назначените полномошници (бранители по службена должност) во кривичните полнолетни и малолетнички предмети. Податоците покажуваат дека постои тенденција за зголемување на бројот на назначени полномошници во кривичните предмети воопшто, а особено е големо учеството на назначени правни полномошници во малолетничките криминални предмети, согласно Законот за малолетничка правда. Овие трошоци се најизразени кај основните судови со проширена надлежност. Во месец август 2016 Адвокатската комора донесе нов Адвокатски тарифник со кој цените за адвокатските услуги неколку пати се зголемени, по што во 2019 година се евидентира значително зголемен износ за оваа намена.

425340-Судски вештачења

Изготвените наоди и мислења од страна на Институтот за судска медицина, Бирото за судски вештачења, психијатриски болници и вешти лица со цел утврдување на фактичката состојба од стручен аспект за постапките пред судовите од областа на судската медицина, материјално финансиското вештачење, градежно - архитектонското, сообраќајно - машинските, нормативно правните и стручно

административните вештачења се неопходен услов за остварување на судиската функција. Потребните средства за оваа намена бележат тенденција на намалување по стапувањето во сила на Законот за кривична постапка и пренесувањето на доказната постапка во надлежност на обвинителството. Најголем дел од обврските на оваа подставка во 2019 година се однесуваат на вештачења по кривични предмети од претходни години, пред стапување во сила на Законот, како и за супер вештачења.

425990-Други договорни услуги

Во рамките на оваа потставка најголем дел од трошоците се за потребите за судии поротници. Дополнително, бројот на хигиеничарки кои се во редовен работен однос во единките корисници на судската власт не е доволен, па оттука единките корисници на судската власт овој недостиг го надминуваат со склучување на договори за одржување на хигиената со надворешни фирми.

потставка	опис	трошоци 2017	трошоци 2018	трошоци 2019	% учество
425130	Изнајмување друг тип на простор	2.228.283	2.441.047	2.243.786	3,87
425310	правни услуги	17.856.823	27.424.413	25.292.905	43,59
425320	судски вештачења	8.319.613	5.746.857	6.966.432	12,00
425990	други договорни услуги	15.269.586	15.132.788	23.527.883	40,54
	Вкупно	43.674.305	50.745.105	58.031.006	100,00

Табела: Трошоци по потставки од ставка 425 – Договорни услуги

10.3.2.2.6. Ставка 426- Други тековни расходи

Проектираните потребни средства на судовите за оваа намена за 2019 година изнесуваа 6.500.000 денари. Првично одобриот буџетот на оваа ставка е во износ од 4.000.000.000 денари.

првично одобрен буџет 2019	конечен буџет 2019	реализација	% на реализација
4.000.000	6.595.000	6.123.754	92,85

Табела: Реализација ставка 426– Други тековни расходи

Ставката 426-Други тековни расходи ги опфати пред се расходите за репрезентација, членарини и др. оперативни расходи. Значителен износ во рамките на

оваа ставка се однесуваше за објава на огласи во медиумите и Службен весник на РСМ за објава на огласи за слободни судиски места и нови вработувања.

10.3.2.3. КАТЕГОРИЈА 46 – СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ

Со предлог буџетското барање за оваа категорија беа предвидени средства во висина од 45.500.000 денари.

Категоријата 46-Субвенции и трансфери ги опфаќа трошоците за:

- Правосилни извршни решенија,
- Трошоците за повреда на правото на судење во разумен рок, а согласно член 36 став 6 од Законот за судови

- Согласно член 13,14 и 15 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2019 година, буџетските корисници исплаќаат средства и по следните основи: отпремнина при пензионирање, парична помош во случај на смрт на вработениот и член на потесното семејство, боледување подолго од 6 месеци и сл и други обврски кон вработените..

првично одобрен буџет 2019	конечен буџет 2019	реализација	% на реализација
32.000.000	164.104.237	139.020.860	84,71

Табела: Реализација категорија 46 – Субвенции и трансфери

10.3.2.3.1. Исплата на досудени правични надоместоци заради утврдена повреда на правото на судење во разумен рок

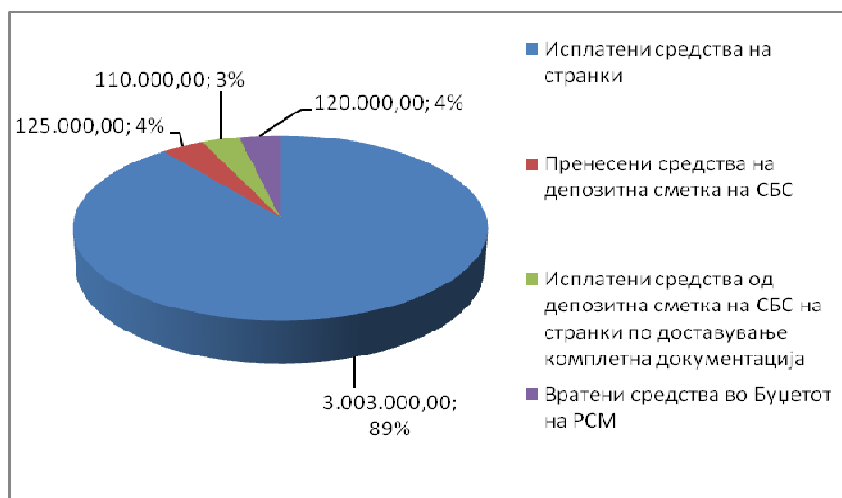
Судскиот буџетски совет при исплатата на паричните надоместоци по правосилните решенија на ВСРСМ на подносителите на барањата што им се досудени заради утврдена повреда на правото на судење во разумен рок, постапува согласно Уставот на РСМ, Законот за судовите, како и според правилата и принципите утврдени со Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи.

Основата на правото на судење во разумен рок е чл.6 и чл.13 од Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи што претставува клучна гаранција за создавање на ефикасен и делотворен правосуден систем во кој се обезбедува правната сигурност врз основа на принципот на владеење на правото и преку заштита, почитување и унапредување на човековите права и основни слободи.

За периодот од 01.01.2019 – 31.12.2019 година се бележи следната состојба:

- Од Буџетот за 2019 година, на ставка 464 извршена е исплата на правични надоместоци по доставените правосилни решенија од ВСПСМ заради утврдена повреда на правото на судење во разумен рок на подносителите на барањата во вкупен износ од 3.003.000 денари*.
- СБС изврши пренос на досудените средства од буџетската сметка на депозитната сметка на Судскиот буџетски совет, а поради ненавремено и подолго недоставување на бараните податоци од страна на подносителите на барањата во вкупен износ од 125.000 денари.
- Од депозитната сметка на СБС беше извршена исплата на досудени правични надоместоци по доставување на бараните податоци од страна на подносителите на барања во вкупен износ од 110.000 денари;
- СБС изврши враќање на досудените средства во Буџетот на РСМ поради недоставување на бараните податоци од страна на подносителите на барањата во законски определениот рок (односно во рок од 1 година од денот на преносот на досудените средства на депозитна сметка на Судски буџетски совет) во вкупен износ од 120.000 денари.

Овој податок може да се согледа преку следниот графички приказ:

График: Исплата на надоместоци заради повреда на правото на судење во разумен рок

* Вкупниот износ на исплатени досудени правични надоместоци ги содржи и исплатите кои се извршени преку сметката на Судскиот совет на Република Северна Македонија, во оние случаи кога правичен надоместок е досуден на лица кои се нерезиденти. Во тие случаи Судскиот буџетски совет не може да се јави како налогодавач-резидент од причина што нема статус на правно лице. Со цел да се реализира законската обврска за исплата на досудени правични надоместоци, Судскиот буџетски совет го одобрува досудениот износ на сметка на Судскиот совет на РСМ и понатаму исплатата ја врши Судскиот совет на РСМ како правно лице. Во 2019 година извршена е исплата на нерезиденти по две правосилни решенија на Врховниот суд на Република Северна Македонија, во поединечен износ од 20.000,00 денари и од 50.000,00 денари, односно вкупен износ од 70.000,00 денари.

Судски буџетски совет особено внимава на почитување на законскиот рок за исплата на овие надоместоци во рок од три месеци од денот на правосилноста на решенијата на ВСРСМ.

Во прилог на Извештајот е содржана Табелата со вкупен број на предмети и вкупен износ на досудени и реализирани правични надоместоци од што евидентно е дека од вкупно 97 предмети за повреда на правото за судење во разумен рок 27 се предмети од управна постапка, 49 од граѓанска постапка и 21 од кривична постапка.

10.3.2.3.2. Исплатени трошоци на постапки по доставени правосилни одлуки на судовите во РСМ

СБС при исплатата на досудени трошоци на постапките по правосилни одлуки на судовите, постапува согласно Законот за прекршоците (Службен весник на РМ бр.124/15) и Законот за правда на децата. Овие закони содржат одредби со кои е утврдено трошоците на постапките да паднат на товар на Судскиот буџет.

Со новиот Закон за прекршоци (Службен весник на РСМ бр.96/19), извршена е измена во однос на случаите во кои согласно стариот Закон за прекршоци (Службен весник на РМ бр.124/15), Судскиот буџет имаше обврска да исплаќа трошоци на постапката, односно во новиот закон во истите случаи обврската за исплата на трошоци на постапката преминува на Буџетот на РСМ.

Од спроведената анализа во врска со исплатата на досудените трошоци на постапките од страна на Судскиот буџет се бележи следната состојба:

-Од ставка 464, извршена е исплата на досудените трошоци на постапките од страна на Судскиот буџет на обвинетите односно нивните бранители во постапките во вкупен износ од **6.192.981** денари.

-Од буџетската сметка Судска власт (637) на ставка 465 – исплата по извршни исправи извршени се средства во вкупен износ од **709.570** денари.

На Буџетската сметка (637) извршен е поврат на средства од страна на извршители или доверители по основ на спроведено неосновано присилно извршување врз средствата на Судскиот буџет во вкупен износ од **100.193** денари.

СБС се соочува со одредени проблеми при исплата на досудени трошоци на прекршочна постапка, но во помал обем во споредба со претходните години:

- одлуките на судовите воопшто не се доставуваат до Судскиот буџетски совет или се доставуваат многу подоцна откако одлуката ќе стане правосилна и извршна.

- во некои одлуки јасно не е наведен доверителот односно на кого треба да му се исплатат трошоците.

- странките односно нивните полномошници и по наше испратено барање за достава на податоци не доставуваат сметка на која треба да им одобриме средства, туку спроведуваат присилно извршување врз средствата на Судскиот буџет.

Поради наведеното се случува Судскиот буџет да биде предмет на присилно извршување, при што се прават големи дополнителни трошоци на товар на истиот.,

Во рамките на исплатените трошоци на постапки по доставени правосилни одлуки на судовите во РСМ се опфатени и плаќањата кон вработените во судовите кои одредени свои права ги остваруваат по судски пат (припадници на судска полиција, вработени по Закон за работни односи, административни вработени и сл) како и правосилни решенија за наплата на заостанати долгови на судовите кон одредени добавувачи на стоки и услуги во износ од околу 13.500.000 денари.

10.3.2.3.3. Одобрени средства на единките корисници од судската власт за исплата на утврдени права од надоместоци од работен однос (парична помош, непрекинати боледувања подолги од шест месеци и отпремнини)

СБС во рамките на своите активности, редовно постапува и одлучува по доставените барања од единките корисници на судската власт за исплата на утврдените права од надоместоци од работен однос на вработените од Судската власт согласно Законот за извршување на Буџетот на РСМ за 2019 година.

На годишно ниво донесени се решенија на име надоместоци од работен однос (парична помош, непрекинати боледувања подолги од шест месеци и отпремнини) . во вкупен износ од **6.436.788,00** денари по **196** барања на единките корисници од судската власт и тоа:

	Законски основ	реализирани права	вкупно одобрени средства
1.	Парична помош	97	1.590.000,00
2.	Непрекинати боледувања подолги од 6 месеци	6	177.216,00
3.	Отпремнини	93	4.669.572,00
	Вкупно	196	6.436.788,00

Табела: Исплата на средства за права од работен однос на ниво на Судска власт за 2019 година

10.3.2.3.4 Исплата на заостанати додатоци на плата

Со ребалансот на Буџетот на РСМ за 2019 година за категоријата 46-Субвенции и трансфери беа обезбедени 120.000.000 денари за исплата на заостанати обврски по додатоци на плата за членовите на Судски совет на РСМ и судиите за 2016, 2017 и 2018 година.

Законскиот основ за исплатата произлегува член 2 став 1 од Законот за платите на членовите на Судскиот совет на Република Македонија (Сл.весник на РМ 139/09 и 67/10), член 36 став 1 алинеја 20 од Законот на Судски совет на Република Северна Македонија (Сл.весник на РСМ бр.102/19), член 7-б од Законот за платите на судиите (Сл.весник на РМ бр.110/07, 103/08, 161/08, 153/09, 67/10, 135/11, 231/15 и бр.248/18), член 7 став 2 од Правилникот за додатоци на плата, нивната висина и начинот на утврдување за судиите во Република Македонија бр.01-285/2 од 13.02.2019 година, член 4 од Правилникот за примања-додатоци на плата на членовите на Судскиот совет на Република Македонија соодветни на значењето и угледот на неговата функција бр.01-504/2 од 29.03.2017 година со кои се определува правото на додаток на плата за посебни услови за работа, постоење висок ризик и доверливост.

Од обезбедените средства исплатени се вкупно 106.489.315 денари по доброволен пат за 470 судии, а околу стотина судии продолжија да го остварат наведеното право преку судска постапка.

10.3.2.3.5. Исплата на парични средства по присилен пат

Во рамките на ставката 465-Правосилни и извршни решенија од сметките на единките корисници по основ на извршни решенија се исплатени средства во износ од 2.250.137 ден. Најголем дел од нив се однесуваат на присилна наплата на долгови на судовите кон доверителите, а дел се однесуваат на обврски по извршни пресуди од припадниците на судската полиција за исплата на надоместок за работа за време на неделен одмор, работа во турнус и работа за време на празник. Неусогласеноста на Законот за судска служба, Законот за работни односи и Колективните договори предвидуваат различни права по ист правен основ од работен однос и тоа предизвика бројни тужби на вработените во судската власт.

КАТЕГОРИЈА 48 – КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

За категоријата 48 - Капитални расходи за Програма 20-судска администрација, со Буџетот на РМ за 2019 година беа одобрени **129.416.000** денари и тоа 103.416.000 денари на буџетската сметка 637/603 и 26.000.000 денари на сметката сопствени приходи 631. До крајот на годината, одобрените капитални расходи, со прелевање по ставки во рамки на Буџет судска власт, беа зголемени на 155.416.000 денари и тоа 133.416.000 денари на буџетската сметка 637/603 и 22.000.000 денари на сметката сопствени приходи 631. Износот на обезбедени средства за капитални расходи во 2019 година е највисок во последните 15 години откако е донесен Законот за судски буџет. Со тоа на судските институции им беше овозможено со Годишната програма за капитални расходи од Буџетот судска власт за 2019 година да реализираат одредени инвестициони активности, кои претходните години беа одложувани поради недоволно средства. Сепак, конечната реализација на капиталните расходи за 2019 година изнесува 98.998.763 денари или 63,70% од одобрените средства и е пониска од претходните години.

Врз основа на одобрените средства на почетокот на годината, Судскиот буџетски совет ја донесе Годишната програма за капитални расходи од Буџет судска власт за 2019 година бр.01-123/10 од 18.01.2019 година. Со Програмата беше направена прераспределба по ставки на буџетски одобрените средства заради задоволување на барањата на единките корисници и усогласување со состојбата на сметката 631 по единки корисници. За направената прераспределба во законски дозволените граници, Министерството за финансии издаде одобренија бр. 08-7/31,32,33,34 од 28.01.2019 година. Со цел за поефикасна реализација на капиталните расходи од Буџет судска власт, како и заради усогласување со Изменувањето и дополнувањето на Буџетот на Република Северна Македонија за 2019 година (Службен весник на РСМ бр.211 од 14.10.2019г.) и со Информацијата на СБС за прераспределби бр.02-1440/4 од 25.09.2019 година, Годишната програма за капитални расходи во текот на годината претрпе уште четири измени, за што Судскиот буџетски совет ги донесе соодветните измени на програмата бр.01-287/18 од 04.02.2019 година, бр. 01-892/29 од 03.06.2019 година, бр. 01-1318/14 од 02.09.2019 година и бр. 01-1768/18 од 28.11.2019 година. Во текот на годината беа направени и помали измени во распределбата врз основа на Одлуката за овластување на претседателот на Судскиот буџетски совет да врши пренамена на средства определени во делот „Судска власт“ за 2019 година бр.02-123/18 од 18.01.2019 година.

Целосен преглед на распределбата во категорија 48 капитални расходи за Програма 20 – Судска администрација по ставки е прикажан во следната табела:

Ставка/ Сметка	Буџет 2019	Одобрение Мин.финансии 08-7/31,32,33,34	Ребаланс Буџет 2019
480 - (637/603)	33.000.000	28.140.000	28.140.000
480 - (631)	20.000.000	16.000.000	12.000.000
481 - (637/603)	29.200.000	63.570.000	63.570.000
481 - (631)	5.000.000	5.000.000	5.000.000
483 - (631)	1.000.000	1.000.000	1.000.000
485 (637/603)	11.216.000	11.706.000	11.706.000
486 (637/603)	30.000.000	30.000.000	30.000.000
486 (631)	/	4.000.000	4.000.000
48	129.416.000	159.416.000	155.416.000

Табела: Преглед на распределба на средства во категорија 48 – Капитални расходи

Средствата на категорија 48 – капитални расходи за судовите и за другите единици корисници на судскиот буџет за 2019

година беа наменети за следните стратешки приоритети и цели:

- подобрување на условите за работа во судовите и другите единици корисници;
- инвестиционо одржување на објектите и опремата во судовите и другите единици корисници;
- одржување на информатичкиот систем на судската власт, како дел од програмските задачи за зголемување на ефикасноста во судството.

Конечно одобрените средства во износ од **155.416.000** денари беа планирани со следната структура по ставки и потставки на буџетската сметка 603/637 и сметката сопствени приходи 631:

Програма 20-Судска администрација:

- **480 – купување на опрема и машини .....40.140.000 денари**
  - Сметка 603/637 .....28.140.000 денари
  - Сметка 631 .....12.000.000 денари
- **481 – градежни објекти.....68.570.000 денари**
  - Сметка 603/637 .....63.570.000 денари
  - Сметка 631 .....5.000.000 денари
- **483 – купување на мебел ..... 1.000.000 денари**
  - Сметка 631 ..... 1.000.000 денари
- **485 – вложувања и нефинансиски средства .....11.706.000 денари**
  - Сметка 603/637.....11.706.000 денари
- **486 – купување на возила .....34.000.000 денари**
  - Сметка 603/637.....30.000.000 денари

- Сметка 631.....4.000.000 денари

Најголем дел од средствата на ставка 480 – Купување на опрема и машини се реализирани на потставка 480140 - **Набавка на информатичка и видео опрема** и тоа **14.720.000** денари за набавка на компјутери и принтери и опрема за видео надзор во речиси сите судови, што е во прилог на проектираната цел со Стратегијата за ИКТ во правосудството за континуирана замена секоја година на 20-25% од хардверската опрема во правосудните институции. Од овие средства во ОС Битола се реализирани 1.690.000 денари, во ОС Куманово 1.497.000 денари, во АС Штип - 1.200.000 денари, во АС Битола - 945.000 денари, во Управниот суд 900.000 денари, во ОС Гостивар 850.000 денари, во АС Скопје – 665.800 денари, во ОС Гевгелија 650.000 денари. За **набавка на опрема за греење и климатизација** се реализирани вкупно **10.252.000** денари, од кои по околу 3.600.000 во Врховниот суд и во Основниот граѓански суд Скопје за реновирање на централната климатизација, како и 800.000 од ОС Прилеп за истата намена, додека за климатизери во ОС Битола се реализирани 560.000 денари. Средства во износ од **6.762.000** денари на оваа ставка се искористени за **набавка на друга опрема**, и тоа 4.750.000 денари за нови метал детектор врати во 10 судови, а останатите средства се искористени за набавка на метални архивски ормари, за опремување на серверски простории, фотокопири и друга опрема. На ставката 483 – **набавка на мебел** се реализирани **910.000** денари за набавка на канцелариски мебел во ОС Куманово и во ОГС Скопје.

На ставката 481 – Градежни објекти од одобрените 68.570.000 денари беа реализирани само 20.584.000 денари. Во делот на реконструкција на деловните згради на судовите, значајна инвестиција е реализирана во ОС Тетово, каде што за реновирање и обезбедување на енергетска ефикасност на кровот и на фасадата на зградата се вложени 6.490.000 денари. Во Судскиот совет се вложени 4.074.000 денари за реновирање на просторот на приземјето, а околу 1.230.000 денари се реализирани за реновирање и енергетско-ефикасно опремување на фасадата на АС Битола. Зградата на АС Штип е реновирана со 860.000 денари, а во АС Гостивар е реновиран системот за греење и климатизација со 710.000 денари. Извршена е замена на прозорци во ОС Ресен и ОС Делчево, како и замена на опожарените прозорци во ОС Струмица. Во повеќе други судови како ОС Радовиш, ОС Неготино и др. се изведени различни зафати за инвестиционо одржување на зградите и на инсталациите. Нерелизираните средства на оваа ставка во најголем дел се должат на проблемот со новиот просторен капацитет на Управниот суд, којшто сеуште не е ослободен од страна претходниот корисник Министерството за транспорт и врски. Исто така, останаа нецелосно реализирани почнатите инвестициони активности во АС Скопје за реновирање на санитарните јазли и инсталациите, како и реновирањето на

кровот во ОС Свети Николе, за што беа обезбедени средства за завршување во 2020 година.

Фиксен приоритет во планирањето на средствата за капитални расходи има одржувањето на неопходно потребното ниво на заштита на компјутерската инфраструктура на судскиот систем. За таа цел на ставка 485 – Вложувања и нефинасиски трансфери, потставка 485230-**Компјутерски софтвер** беа реализирани вкупно **11.200.000** денари, и тоа за следните цели:

- годишна софтвер претплата за Firewall Check Point заштитата во судовите во РМ во износ од 4.900.000 денари;
- годишна софтвер претплата, постгаранциско и тековно одржување на хардверот и системскиот софтвер за функционирање на АКМИС системот во судовите во РМ во износ од 4.100.000 денари;
- двегодишна обнова на Kaspersky Anti-virus и Trend Micro InterScann Messaging за заштита на персоналните компјутери во судскиот систем и заштита од вируси на Gateway во Врховен суд на РСМ во износ од 1.023.000 денари.

На ставката 486-купување на возила беа одобрени средства за набавка на возила во износ од 30.000.000 денари на буџетската сметка и 4.000.000 денари на сметката сопствени средства, со кои беа набавени 23 возила за 21 судска институција и тоа за ССРСМ, ВСРСМ, Виш управен суд, Управен суд, апелационите судови, судовите со проширена надлежност и основните судови во Неготино и Гевгелија. Со овие набавки значајно се поднови возниот парк на судската власт што би требало да придонесе за намалување на трошоците за одржување на возилата.

Процентот на реализација на капиталните расходи до 31.12.2019 година изнесува 63,70% и е значително помал од постигната реализација во текот на претходните години.

ставка/ категија	распределба (денари)	реализација (денари)	процент на реализација (%)
480 - (637/603)	28.140.000	27.281.449	96,95
480 - (631)	12.000.000	5.708.972	47,57
481 - (637/603)	63.570.000	19.924.726	31,34
481 - (631)	5.000.000	659.428	13,19
483 - (631)	1.000.000	909.752	90,98
485 (637/603)	11.706.000	11.177.699	95,49
486 (637/603)	30.000.000	29.410.041	98,03
486 (631)	4.000.000	3.926.696	98,17
48	155.416.000	98.998.763	63,70

Табела: Реализација по ставки во категорија 48 – Капитални расходи

10.3.3. ПРОГРАМА 30-АКАДЕМИЈА ЗА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ

10.3.3.1. РАБОТА НА АКАДЕМИЈАТА ЗА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ ВО 2019 ГОДИНА

Академијата за судии и јавни обвинители „Павел Шатев“, во 2019-тата година, низ успешната реализација на сите предвидени активности, ја потврди својата максимална посветеност кон унапредување на ефикасноста и ефективноста на правосудниот систем, по пат на професионалното стручно усовршување на судиите, јавните обвинители, на судската и јавнообвинителската служба.

Во рамките на почетната обука, кон крајот на мај 2019 година заврши 15-месечната практичната настава за 37 слушатели на шестата генерација слушатели во Академијата. По завршувањето на практичната настава во судовите, јавните обвинителства и други институции, слушателите на почетна обука полагаа завршен испит при што сите кандидати успешно го положија завршниот испит и на тој начин се стекнаа со уверенија и статус на кандидати за судии и јавни обвинители.

Реализацијата на „Програмата за работа за 2019 година“ беше целосна, а се исполнија и сите законските обврски во поглед на континуираната обука на судиите, обвинителите и другите целни групи.

Во насока на промовирање на правосудниот систем и на неговите вредности, Академијата продолжи со јакнење на партнерството со институциите за обука на земјите од регионот и од Европа, преку повеќегодишна соработка со странски партнери и проекти, ИОМ, Американска амбасада (програма ОПДАТ, програма ИЦИТАП, UNODC, УНХЦР), Мисија на ОБСЕ во Скопје, Совет на Европа активно партиципира во процесот на надградување на правосудниот систем, проектот “ ХЕЛП во Западен Балкан, Академијата во соработка со Центарот за еколошка демократија – Флоразон организира обуки на тема –Закон за заштита на животна средина, во рамките на програмата DCAF за реформа на безбедносно – разузнавачките служби во Република Северна Македонија, инструмент TAIEX за техничка помош и за размена на информации при европската комисија на Европската Унија, Енергетска заедница на ЕУ е посветено на правото на Енергетската Заедница во регионот, IPROCEEDS - Регионален проент за изградба на капацитети за борба против криминал преку интернет, соработка со Европски центар за судии и правници, Европски институт за јавна администрација –ЕИПА, Соработка со Германска фондација за меѓународна правна соработка –ИРЗ,

Во периодот од 1 јануари 2019 година, до 31 декември 2019 година, во организација на Академијата реализирани се вкупно 222 обуки, со учество на 5002 учесници, од кои 1915 беа судии, 626 јавни обвинители, 1129 стручен соработник од судовите и обвинителствата и 1232 други учесници – претставници од други релевантни институции, организации, од невладиниот сектор итн., поканети од страна на Академијата, а работат на области поврзани со содржината на обуката.

10.3.3.2. РЕАЛИЗАЦИЈА НА БУЏЕТОТ НА АКАДЕМИЈАТА ЗА 2019 ГОДИНА

За 2019 година на Академијата ѝ беше одобрен буџет во висина од 70.283.000,00денари.

Реализацијата на буџетот за 2019 година за Академијата за судии и јавни обвинители изнесува 65,78% и тоа:

Категор.	Буџет 2019	Измени и допол на Буџ	Конечен буџет 2019	Реализација	%Реализ/ буџет 2019
40	50.583.000	- 3.000.000	47.583.000	28.101.147	59,00
42	18.700.000		18.700.000	16.106.401	86,00
48	1.000.000	+ 1.600.000	2.600.000	2.030.285	78,00
Вкупно	70.283.000		68.883.000	46.237.833	66,00

10.3.3.2.1. КАТЕГОРИЈА 40-ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

Категоријата 40-Плати и надоместоци ги опфаќа платите на директорот на Академијата, вработените во Академијата и кандидатите за судии и јавни обвинители кој посетуваат почетна обука. Реализацијата на буџетот на оваа категорија изнесува 59,00%. Во текот на 2019 година тербаше да започне седмата генерација на слушатели на почетна обука, но истата не започна со настава.

10.3.3.2.2. КАТЕГОРИЈА 42- СТОКИ И УСЛУГИ

Ставка 420 Патни и дневни трошоци – вкупен износ од 2.115.000,00 денари

Поради ефикасно организирање на повеќедневни обуки и семинари, од оваа ставка се обезбедуваат средства за хотелско сместување за учесниците, предавачите и менторите од другите Апелациони подрачја

Со цел да се унапреди меѓународната соработка на Академијата во рамките на оваа ставка се обезбедени средства за реализирање меѓународните студиски посети

на странски институции, реализирање на учество на конференции и работни состаноци, при што трошоците кои не се покриени од странскиот проект, истите се надоместуваат од буџетските средства на Академијата.

Ставка 421 Комунални услуги - вкупен износ 3.000.000,00 денари

Оваа ставка ги покрива основните трошоци за комуналните услуги, телефонските услуги, средства за гориво, транспорт. Со оглед на тоа дека активностите за реализирање на овие обуки се извршуваат по апелациони подрачја во регионалните центри Битола, Штип и Гостивар, со цел за целосно извршување на предвидените активности, од поголем обем се трошоците за гориво, трошоците за превоз на учесниците и предавачите и сл. Академијата поседува само едно возило поради што, континуирано се спроведува јавна набавка на услуга за патнички транспорт на луѓе.

Ставка 423 Ситен инвентар, алат и др. материјали за поправки – вкупен износ од 1.300.000,00 денари

Средствата од оваа ставка беа наменети за набавка на канцелариски материјал, нова стручна литература, компјутерски репроматеријал, средства за хигиена, прехранбени продукти, резервни делови и други материјали.

Ставка 424 Поправки и тековно одржување – износ од 832.000,00 денари

Опремата и просторот на Академијата датираат од 2005 та година поради што постои потреба од континуирано надградување и одржување не само на објектот, одржување на две патнички моторни возила, потоа на опремата за видео надзор, опремата за симултан превод, системот за греење и ладење и друго, опремата која ја користат вработените во својата секојдневна работа, со цел истата беспрекорно да функционира.

Ставка 425 Договорни услуги – вкупен износ од 10.453.000,00 денари

Средствата од оваа категорија беа наменети за исплата на надоместок на предавачите кои предаваат во Академијата во рамките на почетната и континуираната обука како и на менторите и координаторите, експертите кои учествуваат во подготвување на прашањата и материјалите кои се составен дел од приемниот и завршниот испит, за изнајмување опрема и соодветен простор како и преведувачи за писмен и симултан превод.

Ставка 426 Други тековни расходи - вкупен износ 1.000.000 денари

Поради специфичноста на дејноста која што се извршува во Академијата, обемот и видот на активности и трошоци кои настануваат во редовното работење а кои што не би можеле да се покријат од другите предвидени ставки, се користат средствата кои се распределени на оваа ставка. Овде се вклучени средства со кои се надоместуваат трошоците во почетна и континуирана обука.

10.3.3.2.3. КАТЕГОРИЈА 48-КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

Буџетот на ставката 480- Купување на опрема и машини е искористен за набавка на канцелариски мебел и клима уреди за потребите на Академијата.

Буџетот на ставката 486 – Купување на возила се искористени за набавка на службено возило.

10.3.3.2.4. СМЕТКА 785 – СМЕТКА НА ДОНАТОРСКИ СРЕДСТВА

Академијата за судии и јавни обвинители во текот на 2019 година во соработка со Совет на Европа има добиено средства-донација во вкупен износ од 1.038.255,00 денари. Дел од овие средства се реализирани за настани кои се предвидени со овој проект. Дел од средствата се пренесуваат во 2020 година, бидејќи проектот е предвиден да се реализира и во 2020 година.

10.3.3.2.5. СМЕТКА 787 – СМЕТКА НА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

Академијата за судии и јавни обвинители во текот на 2019 година, по основ на сопствени приходи има остварено прилив во вкупен износ од 881.181,00 денари, овие средства не се искористено во 2019 година и се пренесуваат во 2020 година.

10.4. РЕАЛИЗАЦИЈА НА СОПСТВЕНИТЕ ПРИХОДИ НА СУДОВИТЕ ЗА 2019 ГОДИНА

Покрај средствата одобрени од Буџетот на РМ, со судскиот буџет се планира, усвојува и реализира буџет на сопствени приходи, кои судовите ги остваруваат по различни основи и тоа:

- Приходи остварени од други неданочни приходи
- Приходи од осигурување на имот
- Приходи од депозити, закупнини, судски паушали и сл.

Конечниот буџет на сопствени приходи за 2019 година изнесуваше 47.500.000,00 денари.

Реализацијата на буџетот за 2019 година за програма 20-судска администрација за сметката 631 сопствени средства изнесува 64,94%. Степенот на реализација на одобрените буџетски средства од оваа сметка по расходни конта е претставена во табелата.

Потставка	Буџет	Реализирано	Процент
420 Патни и дневни расходи	500.000	97.167	19,43
421 Комунални услуги, греење,	9.083.686	8.593.438	94,60
423 Материјали и ситен инвентар	3.000.000	1.999.538	66,65
424 Поправки и тековно одржување	2.918.425	1.479.715	50,70
425 Договорни услуги	7.885.000	5.545.043	70,32
426 Други тековни расходи	1.000.000	813.052	81,31
465 Исплата по извршни исправи	1.112.889	1.112.889	100,00
480 Купување на опрема и машини	12.000.000	5.708.972	47,57
481 Градежни објекти	5.000.000	659.428	13,19
483 Купување на мебел	1.000.000	909.752	90,98
486 Купување на возила	4.000.000	3.926.696	98,17
	47.500.000	30.845.690	64,94

11. ЗАКЛУЧОЦИ

1. Предлог буџетското барање на судската власт за 2019 година изнесуваше 3.277.410.000 денари вклучувајќи ги средствата наменети за финансирање на работењето на програма 20-судската администрација и средствата наменети за програма 30-Академијата за судии и јавни обвинители, а одобриениот буџет изнесуваше 2.038.141.000 денари, што влијае единките корисници на судската власт да не се во можност да постапат по одредени обврски кои се законски дефинирани:
  - замена на компјутерската опрема во рок, согласно амортизираноста на опремата, посебно замена на серверската опрема која е стара и дотрена и не соодветствува на потребите на судската власт
  - надградба на софтверските програми од средства на судскиот буџет или воведување нови софтверски решенија
  - дејствија кои треба да се превземат за заштита на личните податоци согласно Законот за заштита на лични податоци судовите, но поради недоволно обезбедени средства во буџетот судовите не можат да ги реализираат
  - не се обезбедени средства за набавка на опрема и оружје на судската полиција
  - редовно и навремено реновирање и одржување на судските згради
  - не се врши редовно тековно одржување на различните системи на инсталации и други постројки во судските згради
  - не се изврши воведување на системи за управување со квалитет во работењето на единките корисници (освен во Судски совет на РМ, Врховен суд на РМ, четирите апелациони судови и Академијата за судии и јавни обвинители) и др;
 Примената на Законот за судски буџет од аспект на определување на судскиот буџет како процент од БДП ќе овозможи независност и самостојност на судската власт во остварувањето на своите законски надлежности.
2. Процентот на реализација на судскиот буџет изнесува 93,71 %, и бележи пад во однос на претходните години кога процентот на реализација е над 99 %. Постојат повеќе причини за тоа:
  - во Академијата за судии и јавни обвинители не започна со почетна обука седмата генерација на кандидати за судии и јавни обвинители,
  - со ребалансот на Буџетот за 2019 година се обезбедија дополнителни средства во износ од 120.000.000 денари за исплата на заостанатите обврски за

додатоци на плата на членовите на Судски совет на РСМ и судиите заради вонсудска исплата на овие надоместоци, но дел од судиите продолжија своите права да ги остварат по судски пат, па така дел од овие средства остана неискористен

- со Буџетот за 2019 година беа обезбедени 40.000.000 денари за реновирање на зградата која со одлука на Влада на РСМ е дадена на користење на Управниот суд, но истите не се искористија од причина што Министерството за транспорт и врски на РСМ се уште е сместено во зградата;

- реализацијата на капиталните инвестиции е пропратена со бројни проблеми предизвикани од изведувачите кои не можат навремено да ги реализираат активностите за кои се склучени договори

3. Во текот на годината, имајќи ја во предвид состојбата на единки корисници и нивните приоритети, извршени се бројни пренамени на намената на средствата заради поефикасна реализација на буџетот.
4. Судовите правеа напори за наплата на судските пашуали и по тој основ обезбедија дополнителни средства за тековното работење
5. АБМС системот овозможува секојдневно следење на реализацијата на буџетите на судските единки, а добиените податоци овозможуваат да се постигне и висок степен на реализација на вкупниот буџет на судската власт. Судскиот буџетски совет давајќи конкретни насоки на менаџментот на судовите настојуваше ефикасно да се искористуваат расположливите средства. Најголем дел од обврските во текот на 2019 година се реализираа, а она што како обврска што се пренесе во 2019 година се пред се обврските за комуналии кои за месец декември стигнуваат во месец јануари, но се евидентираат како обврски за 2019 година.
6. Структурата на буџетот мора да претрпи промена во насока на зголемување на учеството на капиталните расходи каде значително учество мора да има навремената замена, односно набавка на компјутерската и друга опрема и воведувањето нови, одржувањето и надградбата на софтверските решенија.
7. Опремата за аудио и аудиовидео снимање во судовите е дотраена и има потреба од нејзина замена, заради целосно почитување на законските одредби од законите кои предвидуваат тонски и видео записи од судските рочишта
8. Проблемот со несоодветната кадровска и старосна структура останува актуелен и во 2019 година. Исто така значајно е и нерамномерното оптоварување на вработените од исти категории во различни судови. Во текот на 2019 година судовите се соочија со проблеми во имплементацијата на Законот за судска служба и Законот за вработените во јавниот сектор, со што

се наметнува потреба за усогласување на овие два закона. Во 2019 година и покрај барањата на судовите за унапредување на повисоки работни позиции на вработените во судската власт, не беа обезбедени согласности од Министерството за финансии по наведениот основ.

9. Зградите во кои се сместени судските институции се стари и има потреба од реновирање на дел од нив. Посебно е нагласена потребата од реновирање на фасадата на Врховниот суд на РМ, реконструкција на Апелациониот суд Скопје и ОС Скопје 2, ОС Тетово, судовите со основна надлежност, и сл. Со оглед дека судовите располагаат со голем број на предмети во работа, кои бараат прописно чување и архивирање, нагласена е потребата од обезбедување и уредување на соодветен архивски простор. За Вишиот управен суд и Академијата за судии и јавни обвинители останува потребата за обезбедување на соодветни просторни услови.
10. Соодветно на обемот на работата и начинот на работа на потребно е Стручната служба на Судскиот буџетски совет кадровски да се зајакне.
11. Освен во судовите со проширена надлежност, каде што мебелот во судниците и во судските кабинети е обновен, во другите судови мебелот е стар, а во некои судови е речиси неупотреблив.

ПРЕПОРАКИ:

1. Во соработка со Министерството за финансии да се обезбеди целосна примена на Законот за судски буџет во делот на обезбедување соодветен процент на судски буџет во однос на Бруто домашен производ и обезбедување целосна самостојност на судската власт во постапките за вработување и унапредување на вработените
2. Измена на Законот за судска служба согласно Стратегијата за реформа на правосудниот сектор 2017-2022 заради надминување на проблемите со примената на постоечкиот Закон, како и вклучување на вработените од Судски совет на РМ и Академијата за судии и јавни обвинители во наведениот закон, а водејќи се од уставната поделба на власта при што судската власт покрај судовите го опфаќа и Судски совет
3. Замена на серверската опрема во судската власт
4. Воведување нови и надградба на софтверските решенија кои се во примена во судската власт
5. Опременување на сите судници со опрема за аудио визуелно снимање на рочиштата согласно закон

6. Обезбедување соодветни просторни услови за Академија за судии и јавни обвинители
7. Обезбедување соодветни просторни услови за Вишиот управен суд
8. Обезбедување услови за реновирање на зградата во кој треба да биде сместен Управен суд
9. Во соработка со Министерството за правда и Адвокатската комора да се изврши намалување на висината на цените на адвокатските услуги, што директно влијае на средствата кои се издвојуваат за оваа намена од судскиот буџети кои се многу високи
10. Обезбедување на согласност од Министерството за финансии за обезбедени средства за вработувања на приоритетни работни места согласно проекција на СБС и барањата на единките корисници.
11. Изработка на нови систематизации на работните места во судовите согласно обемот на работа
12. Унапредување на критериуми за подготовка и распределба на судскиот буџет согласно Стратегијата за реформа на правосудниот сектор 2017-2022
13. Изработка на проекти за капитално инвестирање во судовите согласно проектирани средства за капитални инвестиции за наредните фискални години (во координација со Министерство за финансии)

**СУДСКИ БУЏЕТСКИ СОВЕТ
ПРЕТСЕДАТЕЛ**

Киро Здравев